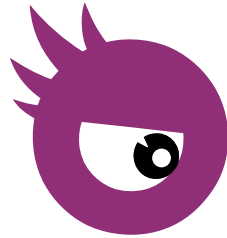

L'ESTAT DE L'HOMOFÒBIA A CATALUNYA 2014

**Observatori
Contra
l'Homofòbia**

Coordinat i publicat per:

Observatori Contra l'Homofòbia

Coordinator: Eugeni Rodríguez Giménez, President de l'Observatori contra l'Homofòbia

Desenvolupat per:

Director de recerca: Fabio González
Responsable de disseny i maquetació: Manu Pérez Astier

Supervisat per:

Universitat Autònoma de Barcelona

Departament de Psicologia Social
Supervisor: Joan Pujol i Tarres
Ajudant: David Urra

PRÒLEG

Una Vacuna contra la LGTBfòbia

Per Eugeni Rodríguez. President de l'Observatori contra l'Homofòbia (OCH).

Aquest 2 d'octubre, en aquest trosset del món anomenat Catalunya, hem fet història. El Parlament de Catalunya ha aprovat per immensa majoria la Llei de drets de les persones lgtb i per l'eradicació de l'homofòbia i la transfòbia. Mentre 77 estats del món persegueixen, condemnen i fins i tot castiguen amb la pena de mort a les persones homosexuals, Catalunya regularà mitjançant aquesta llei pionera les accions i conductes homòfobes. No ha estat un camí fàcil, ja el 1988 el FAGC demanava per primera vegada una llei contra la LGTBfòbia. El 2008 amb la creació del Consell LGTB de Catalunya les entitats en defensa dels drets i llibertats del col·lectiu LGTB, redactàvem les bases del que avui és la llei contra la LGTBfòbia.

La llei abasta tots els àmbits i moments de les persones homosexuals i transsexuals, des del moment del seu naixement fins a la mort. Contempla l'educació, la sanitat, àmbit laboral així com la privació de llibertat. Però tot canvia el paradigma pel qual ja no es podrà frivolitzar l'homosexualitat. Declaracions com les del líder d'UDC Duran i Lleida, qualificant-nos de «xiringuito» no només no tindran cabuda, sinó que seran sancionables.

El nen que a la seva escola rep insults de «maricon de merda» podrà dir a partir d'avui que ell és el bo i l'agressor el dolent. La llei incorpora una potentíssima eina, la inversió de la càrrega de la prova, és a dir, haurà de ser l'agressor el que demostrï que no ha comès una acció homòfoba, com succeeix en la legislatura laboral. D'aquesta manera la víctima no haurà de tornar a patir la indignitat d'haver de demostrar l'odi i / o discriminació patida.

La major epidèmia

*L'homofòbia és sense cap dubte la major epidèmia del segle XXI i la llei es converteix en la vacuna per fer efectiu tal de tanta impunitat, de tant dolor que mai podrem reparar. El 2 octubre 2014 passarà a la història del moviment LGTB al costat d'altres dates que aquests dies també recordarem com l'assassinat de la transsexual Sònia el 6 d'octubre de 1991, a la glorieta del parc de la Ciutadella que porta el seu nom i on hem celebrat l'aprovació de la llei. També el 5 d'octubre sortirem al carrer per recordar al company **Juan Andrés Benitez** que va morir després d'una intervenció dels mossos.*

Ara, un cop aprovada la llei, hem d'exigir la seva immediata implementació: el Govern ha de donar-la a conèixer. Són necessàries campanyes de divulgació que indiquin clarament com fer una denúncia davant d'una agressió de caràcter transfòbic o homòfobic. Les 385 denúncies que va rebre el 2013 l'Observatori Contra l'Homofòbia ha de tenir una contundent resposta, fruit de l'aplicació de la llei.

Hem donat ara un gran avenç en la lluita pels drets i les llibertats lgtb i per un món més just on no es vulnerin els drets fonamentals de les persones i on puguem estimar.

La tasca de l'Observatori Contra l'Homofòbia

Per Laia Serra. Advocada.

La idea de crear l'Observatori va sorgir de la constatació de que es donaven multitud de situacions de discriminació per raó d'orientació sexual que quedaven impunes pel desconeixement dels drets de les persones afectades i del buit existent a nivell institucional en què no es prestava un servei de proximitat i sensibilitzat d'assessorament.

Les persones afectades per situacions de discriminació per raó d'orientació sexual, es senten vulnerables i desprotegides perquè es desconeix què és denunciable, quin és el límit a partir del qual l'administració haurà d'actuar i, en canvi, es té la convicció que el final més probable d'aquesta eventual denúncia, serà el de la impunitat. En general, el sentit majoritari és el del poc compromís institucional amb els col·lectius més vulnerables o minoritaris.

Les persones afectades, a l'hora de denunciar, pateixen per eventuais represàlies, per si el procés de denúncia pot acabar exposant públicament la seva intimitat i revelant al seu entorn la seva orientació sexual. Tot aquest cúmul de circumstàncies, fa que la gran majoria decideixi no denunciar davant de la policia o del Jutjat de Guàrdia.

Davant d'aquest desconeixement i desconfiança envers l'administració, l'Observatori juga un paper clau. El servei que es presta, és confidencial, és un servei en què persones que generen empatia i evidencien el seu compromís amb la lluita dels drets LGTB són les que entren en un primer contacte amb les persones agreujades. El primer contacte, en què la persona agreujada es sent compresa, sent que es valora i dimensiona el greuge patit, i sent el compromís d'actuar, d'involucrar-se i de comprometre's amb aquell cas, és fonamental per a què la mateixa sigui receptiva a valorar les possibilitats de denúncia i a escoltar quins drets es té i com actuar. Moltes de les denúncies no haurien quallat sense aquest primer punt de contacte, tal com es presta per l'Observatori.

Un cop la persona agreujada ha pres aquest punt de confiança, es passa a l'assessorament. Aquest també ha de fer-se comptant amb la perspectiva psicosocial de la situació, és a dir, donant l'oportunitat que la persona exposi el seu cas des d'una vessant emocional, exposi els seus dubtes i temors respecte el fet de denunciar i el procés que se'n pugui derivar i pugui exposar els objectius que pretén amb la denúncia. L'assessorament es presta per una professional experta en dret penal i en matèria de discriminació, compromesa amb els drets fonamentals. S'exposa a la persona agreujada els drets que té, les opcions de denúncia que hi han, les avantatges d'escollir un o altre procediment, els requisits per demostrar els fets, la viabilitat del procés... Acte seguit la persona pren la decisió de denunciar o no, atenent a tots aquests factors.

GLOSSARI DE TERMES

Les següents expressions s'utilitzen de forma constant en l'informe, per això es presenten prèviament perquè el lector o la lectora puguin familiaritzar-se amb ells abans de procedir a la lectura.

- **Llei 11/2014:** coneguda com a Llei contra l'homofòbia.
- **LGTB+I:** inclou a persones lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals i nascudes amb genitals intersexuals.
- **Cruising:** anglicisme que defineix l'activitat de buscar sexe en llocs públics, com a parcs, platges o descampats, principalment referit als homes gais.
- **Homofòbia = LGTBfòbia:** tots dos termes engloben la lesbofòbia, la bifòbia i la transfòbia, els quals també s'utilitzen quan es pretén fer èmfasi en aquestes formes de discriminació. La fòbia cap al intersexual és tractada de forma separada a petició de representants d'aquest col·lectiu.
- **Estudi = informe = treball:** el present document.
- **Incidències = comunicacions de denúncia = casos:** situacions de discriminació homòfoba recollides per l'OCH.
- **Transgènere:** en el sentit del recollit en la llei les persones transsexuals queden incloses dins d'aquesta denominació. Així mateix, la transsexualitat està inclosa dins de la denominació genèrica "transidentitat", que designa la condició o qualitat de transgènere.
- **Cissexual:** persones que no són transsexuals, és a dir, el gènere de les quals coincideix amb el qual se'ls va assignar en néixer.
- **Lligar:** col·loquialisme que s'utilitza en l'informe per referir-se a les interaccions amoroses i/o sexuals.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

2. OBJECTIUS I METODOLOGIA

3. EL NOU MARC LEGAL A CATALUNYA DESPRÉS DE L'APROVACIÓ DE LA LLEI 11/2014

4. ANÀLISI DE DADES QUANTITATIVES

5. CONTRAST QUALITATIU

6. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

7. ANNEXOS

1. INTRODUCCIÓ

El present informe és el document que dóna seguiment a les memòries antidiscriminatòries que des de l'any 2002-2003 elabora l'Observatori contra l'Homofòbia (OCH), entitat social impulsada pel Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC).

Així, aquest treball constitueix la memòria antidiscriminatòria relativa a l'any 2014, en la mesura que recull, documenta i analitza els casos d'homofòbia a Catalunya i comunicats a l'OCH, així com d'altres incidències sobre els que l'entitat ha tingut coneixement directe, malgrat no hagi estat a través d'una comunicació de denúncia.

En aquesta ocasió, no obstant això, la memòria incorpora altres elements de major profunditat i abast, tant en termes de diagnòstic com d'anàlisi: es tracta d'un informe que pretén recollir de manera integral l'estat de l'homofòbia a Catalunya, procurant realitzar un modest però rigorós diagnòstic social entorn d'aquesta forma de discriminació per motius d'orientació sexual i/o identitat de gènere/sexual la qual afecta de manera explícita i implícita a lesbianes, gais, transgènere, bisexuals i intersexuals de tot el territori de Catalunya.

Fins al 2013 l'OCH realitzava un exercici de recopilació de dades relatives a denúncies per discriminació homòfoba, els quals presentava en termes numèrics per posteriorment ser analitzats a través dels casos més destacats, procurant oferir una sèrie de conclusions i recomanacions. Tot això fruit d'un encomiable esforç documental i militant, sense el qual Catalunya, les seves institucions i la ciutadania hauria quedat sense constància escrita de l'homofòbia patida per les persones LGTB+I durant més d'una dècada, la qual cosa dóna mesura del mèrit de l'activitat realitzada.

Aquest informe manté aquesta lògica en la part dedicada a la memòria, encara que procura ser més exhaustiu tant a l'hora d'oferir dades quantitatives com en la selecció i descripció dels casos més significatius. Sobre aquests últims, a més, tracta de raonar de manera sociològica, reparant en la seva significació social.

Al costat d'això, una de les principals novetats d'aquest informe és que incorpora un element de context, com és el nou marc legal i simbòlic a Catalunya després de l'aprovació de la **Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia**. Sobre aquesta llei es reflexiona en relació a la seva implicació social, i és tinguda en compte de manera transversal al llarg de l'informe.

L'altra novetat important en relació al format d'aquest informe 2014 se situa que, dins de la modèstia, ha estat realitzat sota criteris propis de la ciència social, amb especial incidència en les formes qualitatives de recerca. Aquest aspecte pot ser comprovat al llarg de les pàgines del document.

Per això aquest informe no es limita a reforçar el tractament i anàlisi rigorosa de les dades quantitatives que ofereix, sinó que al mateix temps desenvolupa un exercici de contrast dels mateixos mitjançant l'ús de documents i la metodologia de l'entrevista qualitativa semi estructurada. En procedir d'aquesta manera, l'informe exposa d'una manera més autoritzada la situació global de la LGTBfòbia en la societat catalana, atès que transcendeix la mera descripció numèrica per endinsar-se en el terreny de la recerca social. Mitjançant la captació del relat social que acompanya al context en el qual es produeix l'homofòbia, aquest treball aspira al fet que les conclusions i recomanacions siguin prou fundades com per ser tingudes en compte.

Amb aquest objectiu, l'OCH va decidir comptar amb suport d'un equip investigador conegedor de la situació catalana, però que al mateix temps tingués certa distància quotidiana per evitar la interferència de subjectivitats en el desenvolupament de l'estudi. Així, **L'estat de l'homofòbia a Catalunya 2014** ha tingut la col·laboració del grup de recerca Iritzi, del País Basc. En aquesta ocasió, a més, també han intervingut en l'estudi el Departament de Psicologia Social de la UAB, als responsables de la qual se'ls agraeix la seva assessoria i supervisió. Esmert específic mereix el propi equip de l'OCH i del FAGC, coordinador del conjunt de l'estudi, sense la labor del qual de cerca, recopilació, atenció, denúncia i anàlisi, el contingut d'aquest informe no hagués estat possible.

Per tot l'anterior, amb la presentació d'aquest treball es tanca un cicle de memòries i es dóna pas a un de nou: d'un costat, per als poders públics de la Generalitat, que elaboraran a partir d'ara els seus propis estudis i memòries sobre la base del principi de garantia estadística recollit en la Llei 11/2014. I per un altre, per a l'OCH, que mantindrà la seva activitat com a espai d'activisme i denúncia, i elaborarà els seus informes i documents dins de l'espai de la legitimitat de les entitats ciutadanes. Informes i documents que, sens dubte, seguiran sent d'una validesa social extraordinària i ajudaran a seguir identificant els espais on les llibertats LGTB+I no són una realitat.

Així, lluny de ser un text pretensions, l'OCH sol ha procurat optimitzar les possibilitats al seu abast per passar d'una memòria a un estudi social que precedeix i pugui servir de referència als treballs que ara correspon elaborar als organismes públics de Catalunya. L'OCH i l'equip investigador són plenament conscients que la realitat mesurada i observada, i per tant coneguda, no és sinó un reflex minoritari del que encara es desconeix. Tristament, el potencial nociu de l'homofòbia en la nostra societat resideix en la seva capacitat per romandre oculta: la LGTBfòbia es manté com una realitat complexa i dinàmica. De manera gràfica cal concloure que, sent aquest informe una fotografia de la realitat social, no podem considerar al mateix com *La fotografia*. Segueix sent necessari què conèixer, què investigar, què denunciar i què solucionar.

En definitiva i en el seu conjunt, aquest treball incorpora una dimensió sociològica la qual la fa diferent dels seus predecessors. Per la metodologia aplicada i la qualitat del resultat, l'OCH espera que tingui bon acolliment entre els seus destinataris i destinatàries, entre els quals es troben institucions, organitzacions polítiques, entitats socials, universitats, empreses i particulars. I atès que posa fi a un cicle de memòries per obrir un altre, les properes pàgines assumeixen el repte de complir les expectatives d'una ocasió tan assenyalada.

2. OBJETIUS I METODOLOGIA

2.1 OBJECTIUS

L'informe **L'estat de l'homofòbia a Catalunya 2014** es marca tres objectius principals: introduir al nou context legal fruit de l'aprovació de la Llei 11/2014, obtenir un diagnòstic de tipus quantitatiu a través de la quantificació i classificació dels casos denunciats i, finalment, aconseguir un diagnòstic d'orientació qualitativa a través de l'anàlisi dels documents i d'una labor de recerca mitjançant entrevistes. Tot això amb la fi addicional de procurar una sèrie de conclusions i recomanacions que, al costat de l'annex, tanquen aquest document.

Introducció al nou context legal

A pesar que aquest informe no es tracta d'un document jurídic, tant l'equip de l'OCH com l'equip investigador van valorar la conveniència de realitzar un recorregut descriptiu que permetés identificar els elements principals de la Llei 11/2014, així com d'altres normatives que condicionen la situació social de les persones LGTB+I a Catalunya. Per a això, el capítol 2 recull un apartat de resum sobre els aspectes legals, una anàlisi en relació a la dimensió social de la llei i, finalment, una explicació de la relació d'aquest informe amb l'esmentat text legal.

D'aquesta manera, el nou cos legal és pres en consideració en totes les parts de l'estudi, oferint un punt de vista transversal amb l'objectiu d'ajudar en la seva comprensió pràctica i contextualitzar correctament el marc legal en el qual es desenvolupen les persones LGTB+I.

Diagnòstic quantitatiu- Memòria 2014

Aquesta part de l'informe constitueix la memòria que l'OCH porta presentant des de l'any 2002. Com en d'altres ocasions, ha estat realitzada mitjançant la recepció i la classificació de les incidències recopilades per l'Observatori durant l'any 2014. En aquesta oportunitat destaca la introducció de noves categories, gràfics i dades, amb l'objectiu d'oferir una imatge més completa i global de l'estat de l'homofòbia a Catalunya durant el 2014.

En primer lloc s'ha procedit a realitzar un exercici comparatiu, mitjançant una sèrie històrica que permet observar l'evolució dels casos i formes d'homofòbia al llarg del temps.

Posteriorment s'ofereixen les dades de l'any que cobreix aquest estudi, distribuïts en diferents categories i criteris de classificació. Aquestes dades suposen una radiografia quantitativa molt interessant per apropar-se al fenomen de l'homofòbia en la Catalunya d'avui.

Com a últim aspecte d'aquest apartat, s'ha realitzat una selecció dels deu casos¹ de discriminació i/o agressió homòfoba més significatius, sobre els quals es realitza una anàlisi sobre la base de la documentació i informació de la qual disposa l'OCH. D'aquesta manera es dona una projecció humana i concreta al que es recull als nombres, i s'introdueix el següent apartat d'orientació qualitativa.

Diagnòstic social: contrast qualitatiu

Amb la intenció de procurar una visió més exhaustiva sobre el que suposa el fenomen de l'homofòbia per a les persones LGTB+I a Catalunya, aquest informe afegeix al seu contingut una petita recerca de tipus qualitatiu.

En primer lloc i a manera d'exposició d'antecedents que justifiquen la recerca, en el capítol 5 es fa un recorregut a través d'una sèrie de casos destacats recollits durant el 2014 per l'OCH i que, no obstant això, no es trobaven entre els deu seleccionats per a la seva anàlisi en el capítol que li precedeix. Aquest punt s'inclou amb l'objectiu de posar de manifest com les comunicacions de denúncia recopilades constitueixen únicament una part de l'homofòbia que de fet existeix en la societat.

Una vegada fet això, es dona pas a la recerca, la qual s'ha realitzat a través d'entrevistes personalitzades a persones del col·lectiu LGTB+I. La finalitat que es pretén és la de conèixer a través del relat la situació real de l'homofòbia en la vida de persones comunes, ja siguin lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals o nascudes amb genitals intersexuals.

Gràcies a aquesta reflexió múltiple que té en compte tant les eines quantitatives com les qualitatives, el resultat de l'informe és un diagnòstic rigorós i complet dins de les seves capacitats. Tot això amb l'objectiu de mostrar d'una manera veraç i fundada el que anuncia el seu títol: **L'estat de l'homofòbia a Catalunya en 2014**.

¹ Sobre la base de les incidències recopilades per l'OCH en 2014.

2.2 METODOLOGIA

En el cas de la secció **quantitativa** de l'informe, el mètode aplicat ha estat el de la recepció de les comunicacions de denúncia sobre la base de criteris estandarditzats, tal com s'exposa en el gràfic 7 del capítol 4. Una vegada agrupats, s'ha procedit a la seva classificació per categories en funció dels aspectes més rellevants.

Com s'ha advertit, aquest any s'ha optat per reordenar les categories sota criteris socialment més reveladors i concordes a l'esperit de la Llei 11/2014. Una vegada definits aquests criteris, s'han fet els càlculs necessaris per obtenir els valors finals. En el cas de la sèrie històrica, mitjançant un exercici de documentació de les memòries d'anys anteriors, s'han recollit les dades de cada exercici per mostrar per primera vegada la trajectòria dels mateixos.

Adicionalment, i en transició a la part qualitativa de l'estudi, s'ha extret una anàlisi en profunditat d'un nombre significatiu dels casos mitjançant la tècnica de l'ús de documents.

A l'espai dedicat específicament a la recerca qualitativa d'aquest informe, s'ha utilitzat la tècnica de l'entrevista semi estructurada, amb la finalitat d'obtenir la vivència social entorn de l'homofòbia a través de la visió individual de les i els entrevistats. L'entrevista qualitativa té la finalitat d'aconseguir dades interrogant i podent ser definida com una conversa provocada, dirigida a subjectes triats sobre la base d'un pla de recerca i en un nombre suficient; que té finalitats de tipus cognoscitiu i que està guiada per un esquema flexible d'interrogació².

En el cas de les semi estructurades, l'entrevistador disposa d'un guió que funciona a manera d'esquema de temes a tractar durant l'entrevista, no sent aquest rígid i permetent l'aprofundiment de temes i la possibilitat d'incorporar noves preguntes en el transcurs de la conversa. La forma de conduir aquesta entrevista concedeix àmplia llibertat tant a l'entrevistador com a l'entrevistat o entrevistada, i garanteix al mateix temps que siguin discutits tots els temes rellevants i que totes les informacions necessàries siguin recollides³.

Partint del supòsit que els marcs discursius d'una societat es reproduïxen a nivell microsocietat⁴, la unió dels testimoniatges aconseguits forma un relat col·lectiu que dona lloc a un corpus discursiu.

Una vegada concloues les entrevistes, aquestes passen a ser analitzades. Els resultats s'exposen en les narracions recollides en el capítol 5. Després d'això, s'executa una nova anàlisi comparativa, que és el que permet conèixer les característiques de l'esmentat relat. Les qüestions més destacades d'aquesta anàlisi comparativa són incorporades a l'apartat de conclusions i recomanacions de l'informe.

Introducció al disseny mostral

Per a la realització de les entrevistes es va comptar amb el testimoniatge de dos homes i tres dones d'entre 28 i 48 anys, abastant els trams d'edat 1 i 2. Aquesta mostra seleccionada aconsegueix incorporar individus de tot el col·lectiu LGTB+, la qual cosa és ressenyable tant per la globalitat en la perspectiva que permet com per la dificultat de comptar amb el testimoniatge d'una persona nascuda amb genitals intersexuals.

L'entrevistador, encara que coneixedor a nivell professional de la realitat LGTB+ catalana, procedeix de fora de Catalunya i es va desplaçar expressament per a la realització de les entrevistes. Aquest fet va afavorir una situació el menys subjectivada possible per codis locals propis, fent d'aquesta una dinàmica espontània i poc exposada a condicionants que poguessin influir en el contingut del relat de les persones entrevistades.

Les entrevistes van ser realitzades entre el 15 i el 31 de gener de 2015 a Barcelona i van comptar amb el consentiment de les persones participants per ser enregistrades i difoses a nivell professional. Al seu torn, aquest estudi garanteix totalment l'anonimat d'aquestes persones entrevistades.

Entre les mancances es troba l'absència de testimoniatges de fora de la província de Barcelona, si bé no tots els participants residien a la capital. També s'ha de citar la no incorporació de trams d'edat inferiors i superiors, àdhuc sent cert que el lideratge en termes de discurs social LGTB+ queda àmpliament recollit en la mostra.

En el capítol 5, dedicat a l'anàlisi de les entrevistes qualitatives, s'aprofundeix en l'explicació del disseny mostral així com d'altres aspectes concrets de les entrevistes.

2 Corbetta, P. (2003) "Metodología y técnicas de Investigación Social".

3 Canales Cerón, M (2006) "Metodologías de investigación social".

4 Tarres, M.L. (2001) "Observar, Escuchar y Comprender: sobre la Tradición Cualitativa en la Investigación Social".

3. EL NOU MARC LEGAL A CATALUNYA DESPRÉS DE L'APROVACIÓ DE LA LLEI 11/2014

Aquest apartat de l'informe no aspira a realitzar una lectura tecnicojurídica sobre la Llei 11/2014 i altres textos legals que també té en compte. La seva funció no és una altra que la d'apropar l'àmbit de l'estudi social en el qual se centra (l'homofòbia) al context legal en vigor, especialment una vegada s'aprova a Catalunya una llei d'orientació garantista en relació als drets de les persones LGTB+I, com ho és la denominada Llei contra l'homofòbia, a la qual aquest informe es refereix com a Llei 11/2014.

3.1 INTRODUCCIÓ A ASPECTES LEGALS

Dividit en dos àmbits: europeu-estatal i català.

Legislació europea i estatal

La protecció legal dels drets LGTB+I a Catalunya ve determinada pels marcs europeu i estatal, els quals han presentat avanços significatius en els últims anys.

Així, dins de la legislació europea destaquen les diferents resolucions en favor dels drets LGTB+I i contra l'homofòbia del Parlament Europeu, aprovades entre 1994 i 2012. Com a mesures concretes es troben l'article 13 del Tractat de la Comunitat Europea – que constitueix la base originària del conjunt de la Unió-, l'article 21 de la Carta de Drets Fonamentals de la UE, així com les Directives 2000/43/CE i 2000/78/CE del Consell. Textos que estableixen els principis de no discriminació, entre d'altres, per motius d'orientació sexual, i d'igualtat de totes les persones, independentment de la seva procedència i/o condició.

D'aquesta manera, el context legal a nivell estatal ve potenciat per les mesures comunitàries descrites. Entre els textos que consagren, d'un costat, la impossibilitat de discriminació al col·lectiu LGTB+I i d'un altre, la garantia efectiva dels seus drets, cal esmentar a la pròpia Constitució Espanyola en els seus articles 10 (dignitat), 14 (no discriminació) i 18 (pròpia imatge). Al seu torn, el Codi Penal estableix en l'article 22.4 un agreujant relatiu a la discriminació per motius d'orientació o identitat sexual i en el 510 tipifica l'exaltació homòfoba, amb penes de presó d'entre 1 i 3 anys. En conseqüència, les denúncies per la via penal que es realitzen a Catalunya, s'executen en virtut del que es disposa en el Codi Penal.

D'efecte conegut són els avanços legals fruit de la reforma del Codi Civil, que regula el dret a contreure matrimoni, la Llei 14/2006, relativa a la reproducció assistida o la Llei 3/2007, sobre la rectificació registral entorn del sexe de les persones.

En altres àmbits, com el laboral, la legislació de l'Estat també té en compte els drets de les persones LGTB+I, sent destacables la Llei 62/2003 i l'Estatut dels Treballadors, el qual estableix principis de no discriminació per orientació sexual, incorporant a l'article 36 la inversió de la càrrega de la prova.

Tota aquesta estructura jurídica és la que precedeix a la recentment aprovada Llei 11/2014 sobre la qual es procedeix a resumir els aspectes més destacats.

Catalunya: Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia

Al món hi ha 194 estats, dels quals 77 tenen legislacions adverses cap a les persones LGTB+I, incloent almenys 7 on existeix la pena de mort per motius d'orientació sexual o identitat de gènere/sexual. Catalunya és un dels pocs territoris del planeta amb una legislació clarament a favor, degut, en gran mesura, al caràcter pioner de la Llei 11/2014, a la qual antecedeix l'Estatut d'autonomia i altres normes legals igualment avançades en aquest sentit.

Fins ara, a Catalunya no era impossible fer valer els drets de les persones LGTB+I davant discriminacions manifestes, però depenent del cas sí acusava major complexitat, a més de mancar de les garanties pròpies d'una llei. Les vies disponibles fins a l'entrada en vigor de la Llei 11/2014 eren la penal, mitjançant denúncia en comissaria, o el Síndic de Greuges, sota tràmit administratiu. En l'àmbit laboral també existia la possibilitat d'arribar a judici. Totes elles

segueixen vigents una vegada s'aprova la nova llei, no obstant això la segona forma esmentada, l'administrativa, passa a tenir un recorregut i una entitat inequívoca, d'acord al seu caràcter integral, el règim d'infraccions i sancions que estableix, així com el principi del deure intervenció.

D'acord al seu preàmbul l'objectiu de la llei és "*desenvolupar i garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i evitar a aquestes persones situacions de discriminació i violència, per assegurar que a Catalunya es pugui viure la diversitat sexual i afectiva en plena llibertat*". Aquesta introducció també recull l'avanç social i polític de les persones LGTB+I, però al mateix temps reconeix el camí pendent en termes d'igualtat efectiva, la qual cosa justifica la seva redacció.

La Llei 11/2014 és de caràcter administratiu, això és, no deriva en judicis. Regula la garantia estadística dels indicadors sobre discriminació homòfoba; la formació i sensibilització a les i els professionals; l'àmbit de l'educació, la cultura, el temps lliure i l'esport; les qüestions vinculades als mitjans de comunicació; l'àrea de la salut; la penitenciària els serveis socials; les matèries d'ocupació i condicions de treball; les polítiques de cooperació; la realitat familiar; la igualtat de tracte; la tutela judicial; el dret d'admissió; el deure intervenció; l'abast públic i privat; l'establiment d'un servei integral i el règim d'infraccions i sancions, entre altres aspectes. Tot això acompanyat d'una clàusula general antidiscriminatòria, de la definició del deure intervenció per a professionals de les administracions públiques, així com de la inversió de la càrrega de la prova.

En el seu conjunt es tracta d'una norma que, d'aplicar-se en els ritmes i formes que suggereix l'esperit de la llei, millorarà de manera significativa la garantia dels drets de les persones LGTB+I a Catalunya. Lògicament, no hauria d'esperar-se un altre efecte de la seva aprovació i posada en pràctica.

Sent la funció d'aquest informe centrar-se en l'estat de l'homofòbia en 2014, no s'aprofundirà més en la introducció al contingut del text, encara que sí es recomana la seva lectura⁵, en la mesura en què a més de suposar un document legal d'extraordinari interès pel seu caràcter inèdit, estableix de manera nítida els reptes als quals s'enfronten les societats modernes en un context d'acceptació formal de la qüestió LGTB+I, però d'insuficiència en les repercussions materials de la mateixa.

3.2 LA DIMENSIÓ SOCIAL DE LA LLEI

L'informe sí para esment, encara que sigui de forma breu, a tractar d'analitzar la vinculació entre la nova normativa catalana i l'àmbit social.

Per a això, es proposa descriure com actuaria una persona davant un fet discriminatori que quedi tipificat sota la Llei 11/2014. Fent ús de la simulació que ofereix el OCH⁶, el procediment consistiria a reunir tota la documentació i/o testimonis possibles i realitzar un escrit en el qual s'indiquin els motius, els fets, els fonaments de dret (opcional) i la sol·licitud que es realitza. En virtut d'un Decret de la Generalitat de l'any 93, aquest escrit ha de ser dirigit al o la Responsable del Àrea LGTB de la Secretària de Família de la Conselleria de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya. Alternativament existiria la possibilitat de fer-ho via Síndic de Greuges, si fos aquesta l'elecció del o de la denunciante. I no ha d'oblidar-se que, en funció del principi del deure intervenció, la pròpia administració pública estaria obligada a actuar si assisteix o té sospites fundades que una persona està sent discriminada per aquests motius. D'acord al que s'ha exposat anteriorment, aquestes fórmules vinculades a la Llei 11/2014 acompanyen a les altres vies (penals, laborals...) ja vigents.

Fent ús d'aquesta simulació, es pot percebre el nivell de garantia que s'aconsegueix si la teoria de la llei aconsegueix una aplicació efectiva. Les seves conseqüències socials estan sent immediates, com ja es pot comprovar en les denúncies presentades a l'emparedat de la llei (capítol 4, anàlisi de dades quantitatives) així com en l'impacte en l'ideari col·lectiu (capítol 5, contrast qualitatiu). Al mateix temps suposa un escenari en el llarg termini, en generar un context futur més advers per a la impunitat homòfoba.

Per això, s'ha d'incidir en què s'està davant una eina poderosa que té la capacitat d'influir de manera real i efectiva en la vida de milers de persones LGTB+I a Catalunya, abastant el seu potencial benestar tant en el personal com en les interaccions socials. El seu possible efecte beneficiós en termes de cohesió social també té la capacitat d'afavorir al conjunt de la ciutadania. Fins i tot, si l'anomenada llei contra l'homofòbia aconsegueix generar de manera substancial algun d'aquests efectes, podrà ser presentada com el precedent de normes similars en altres territoris.

5 <http://www.boe.es/boe/dias/2014/11/20/pdfs/BOE-A-2014-11990.pdf>

6 <http://observatori-contra-homofobia.blogspot.com.es/p/guia-antidiscriminatoria.html>

D'altra banda, sabent que existeixen precedents de cossos legals que no han aconseguit la fi desitjada ja sigui per falta de voluntat política o per manques del text, si l'objectiu principal de la Llei anteriorment reproduït no aconsegueix ser complert amb suficiència, significarà que la situació social de les persones amb orientació sexual o identitat de gènere/sexual no normatives segueix sent compromesa a Catalunya, i que la cerca de mesures que garanteixin la seva igualtat de drets i oportunitats seguirà sent necessària.

En tot cas, no cal aprofundir més en el predictisme a l'hora d'intuir la dimensió social d'aquesta norma. El realment fonamental, en respecte als motius que van portar a la seva aprovació gairebé unànime, és prosseguir en el treball contra la discriminació homòfoba, procurant que els avanços legals tinguin plasmació efectiva en el social, per a això serà imprescindible la implicació de tots els agents, així com del conjunt de la societat.

3.3 SOBRE LA RELACIÓ D'AQUEST INFORME AMB LA LLEI

Amb l'objectiu d'apropar la Llei 11/2014 d'una forma pràctica, la classificació en categories discriminatòries utilitzada per l'equip investigador i del OCH és similar als sectors d'intervenció definits per la Llei. Al seu torn, els termes *discriminació directa, indirecta, per associació, per error, múltiple, ordre de discriminar, setge, represàlia discriminatòria o victimització secundària* seran d'ús comú en la redacció i anàlisi dels casos seleccionats, amb l'objectiu de vincular experiències reals al marc teòric reflectit en la Llei.

També al següent apartat s'ofereixen les dades referides a les denúncies presentades a l'empara de la Llei 11/2014 des de la seva entrada en vigor i fins al tancament de la redacció d'aquest informe, ja en 2015.

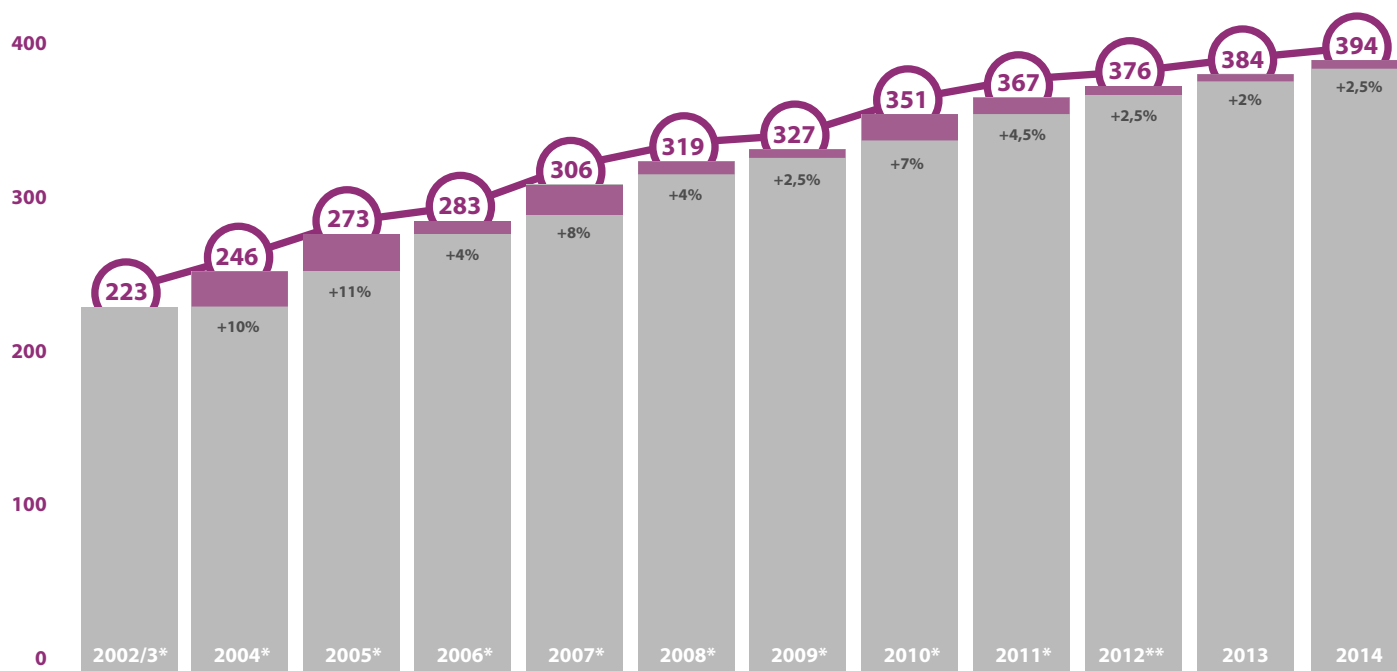
4. ANÀLISI DE DADES QUANTITATIVES

Una vegada contextualitzat el nou marc legal en el qual es redacta aquest informe, és el moment d'exposar les dades que l'OCH ha recopilat al llarg de l'any 2014. Com s'ha explicat prèviament, d'una banda, l'Observatori recull aquests casos de discriminació homòfoba a través de les comunicacions que rep via els canals públics de denúncia dels quals disposa. D'un altre, és el propi OCH el que realitza una tasca activa de recerca de casos d'homofòbia que, donada la seva rellevància o gravetat, transcendeixen als mitjans de comunicació o d'altres àmbits no privats. D'aquesta manera, durant l'any al que fa referència aquest informe, s'han documentat un total de 394 casos de discriminació amb component homòfob a Catalunya.

Sèrie històrica

Amb l'objectiu d'aconseguir una millor contextualització de les dades, s'ha realitzat un contrast amb les recopilades en anys anteriors. Com ja s'advertia, encara que al llarg de l'activitat de l'OCH s'han mantingut procediments relativament estables i estandarditzats al llarg del temps, el seu component militant no és capaç d'atorgar-li un principi de garantia estadística propi d'institucions o centres de recerca. No obstant això, la significació de la sèrie històrica resultat d'aquest exercici comparatiu és innegable.

(GRÀFIC 1) SÈRIE HISTÒRICA: Total de casos.

* Corresponen a la dada del curs de 12 mesos (juny-juny) entre l'any anterior i el mostrat. Exemple: juny 2002-juny 2003.

** Correspon a juny 2011-juny 2012. El segon semestre de 2012 va quedar desert per incorporar de manera definitiva, i a partir de 2013, els 12 mesos d'un any natural.

En aquest primer gràfic s'exposa l'evolució de les incidències homòfobes registrades per l'OCH des dels anys 2002 fins a 2014. Com es pot observar, la trajectòria és ascendent, havent passat dels 225 casos de 2002 als 394 de 2014.

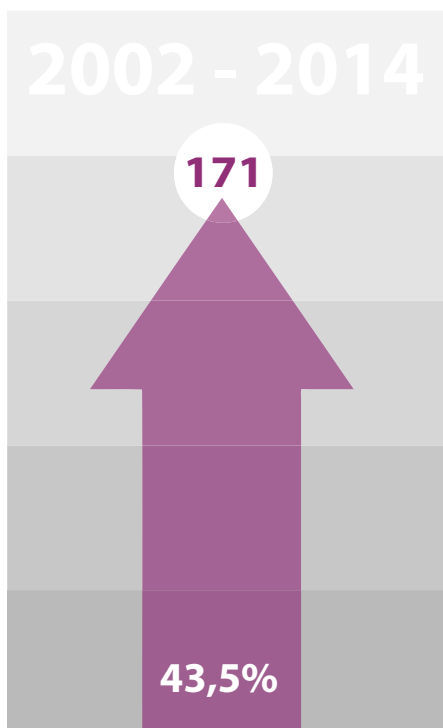
S'aprecia un ritme de creixement clar en els primers anys, moderant-se a partir de 2011. No obstant això, no és fàcil identificar un motiu concret. D'una banda, aquests primers anys, coincidents amb el boom de la visibilitat LGTB+I fruit de la modificació del codi civil, poden haver registrat una pujada de les discriminacions i agressions, la qual cosa explicaria la ralentització a mesura que la situació es normalitza.

Però també és possible que tingui una explicació metodològicopràctica. La que aquí es presenta no es tracta d'una estadística oficial d'un organisme públic, dotat de molts més recursos que l'OCH. Les capacitats de l'Observatori són limitades, per la qual cosa pot ser que s'estigui arribant a un topall en les possibilitats de recepció de casos, donada l'actual estructura modesta d'aquesta entitat ciutadana. Així, durant els primers anys i fruit de l'impuls inicial, augmenta la capacitat de recopilació de dades, mentre que en els últims exercicis aquest ritme es desaccelera, encara que se segueixen recopilant anualment prop de 400 incidències.

En tot cas no s'ha d'obviar una dada contundent: des de 2002 fins a 2014 l'homofòbia no ha parat de créixer.

(GRÀFIC 2) SÈRIE HISTÒRICA: Tendències.

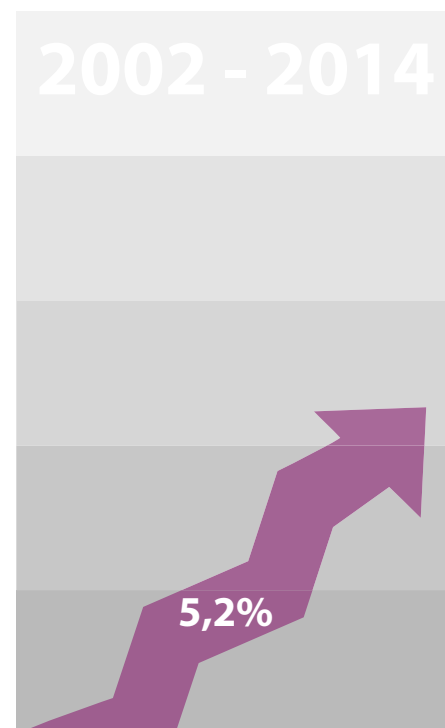
Entre 2002-2014 les denúncies recopilades per l'OCH es van incrementar en 171 casos, la qual cosa suposa una pujada del 43,5%

Entre 2002-2014 la població total de Catalunya es va incrementar en 1 milió de persones, un 13,5% més

Entre 2002 - 2014 l'increment mitjà interanual de denúncies és de 5,2%

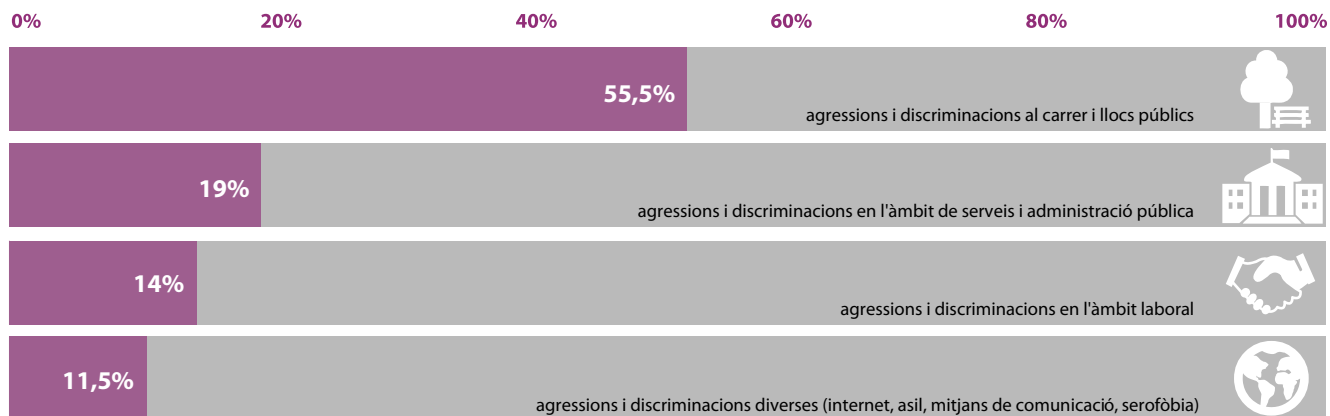

La tendència és inequívoca amb el pas dels anys: les comunicacions de denúncia per homofòbia que recopila l'OCH han crescut més ràpid en el període 2002-2014 del que ho ha fet la població de Catalunya. Això pot implicar una major consciència a l'hora de denunciar, un creixement de l'homofòbia social o bé un procés en el qual tots dos factors intervenen.

En qualsevol cas, el creixement interanual supera el 5%, indicant la gravetat del fenomen LGTBfòbic, que malgrat els avanços legals i a les campanyes d'informació, no cessa en la seva tendència alcista.

(GRÀFIC 3) SÈRIE HISTÒRICA: Classificació i mitjanes.

Sota l'antiga classificació, en cadascuna de les categories la mitjana entre 2002 i 2013 ha estat de:

Aquestes eren les categories que l'OCH utilitzava en les memòries antidiscriminatòries d'anys anteriors. Destaca el caràcter majoritari de les agressions i discriminacions al carrer i llocs públics, així com el segon lloc de les incidències relacionades amb les administracions públiques.

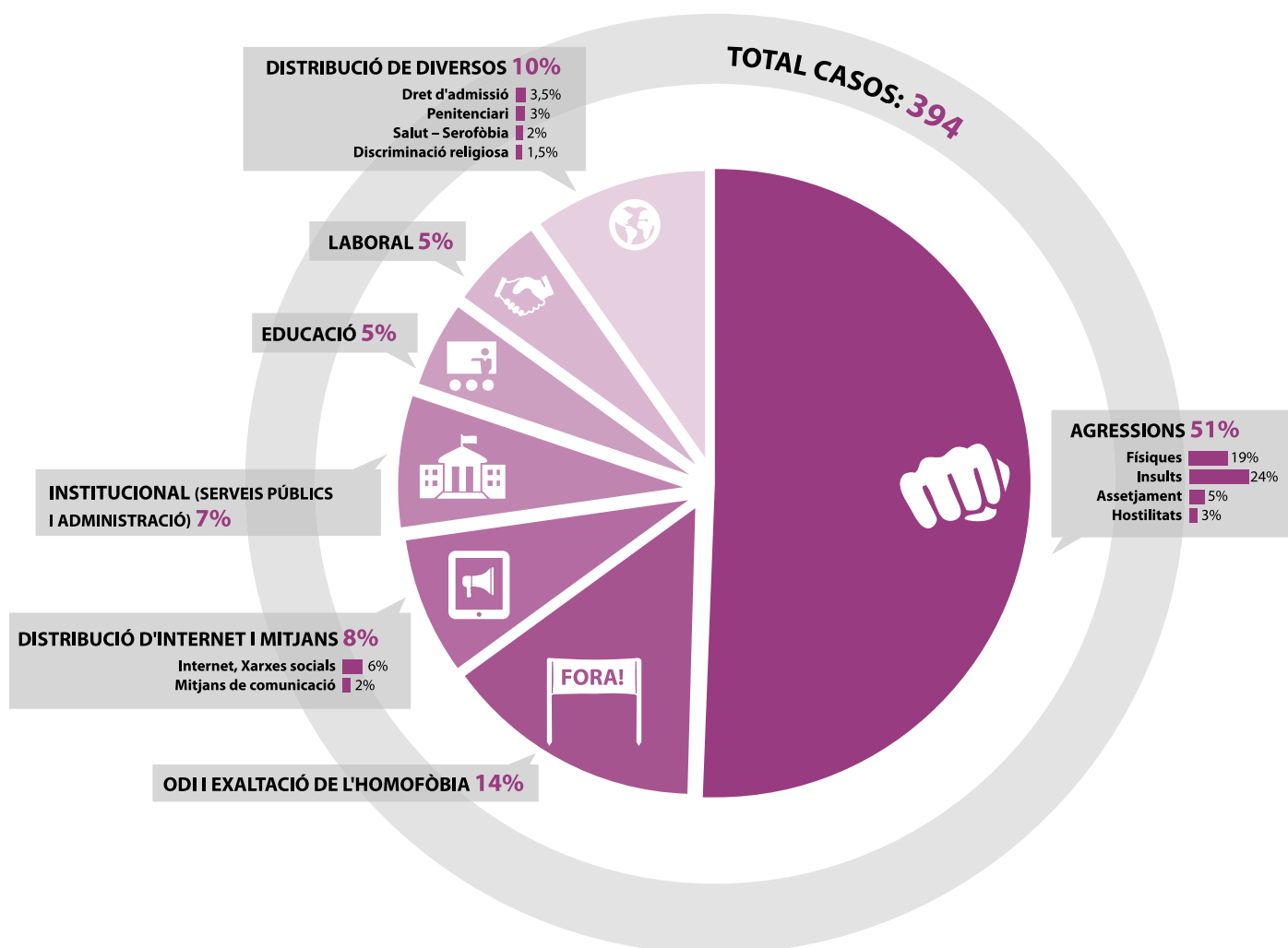

Dades de 2014

S'ha procedit a classificar les dades recollides sobre la base de variables com la forma (categoria) de discriminació, el col·lectiu de pertinença de les víctimes, la distribució territorial, el mètode de recepció de la denúncia i el gènere de les i els agressors. Addicionalment s'inclou el nombre de denúncies realitzades a l'empara de la Llei 11/2014.

(GRÀFIC 4) DADES DE 2014: Classificació per categories discriminatòries.

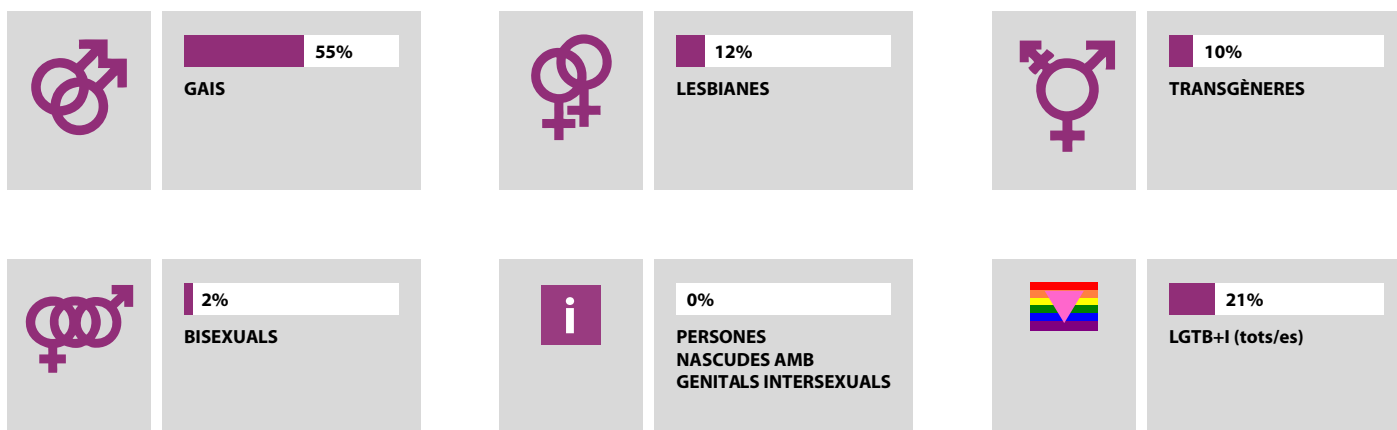
Entrant en les dades de 2014, les agressions se situen en el primer lloc del percentatge de comunicacions de denúncia recopilades per l'OCH. Entre les formes d'agressió més comunes, els insults i les agressions físiques. L'homofòbia més directa segueix sent l'expressió més comuna, reunint més de la meitat de les denúncies.

Totes les fórmules són greus, però el fet que els cops i les denigracions verbals se situïn en primera posició ens parla del treball pendent, no solament en termes de diversitat sexual, sinó en la cultura cívica i la convivència pròpia d'una societat moderna.

A les agressions li segueixen, a certa distància, l'homofòbia en internet i mitjans -accentuada en el digital-, la procedent de l'àmbit institucional, l'educativa i la laboral. En el cas d'aquestes tres categories, s'ha decidit exposar-les de manera separada d'altres més genèriques on podien arribar a tenir cabuda, amb l'objectiu de mostrar la seva considerable incidència. Es tracta d'àmbits en els quals els poders públics tenen molta capacitat d'obrar, per la qual cosa aquestes dades demostren el treball per fer en aquests espais.

Dins de l'apartat diversos, que arriba a un de cada 10 casos, es troba la discriminació homòfoba en el dret d'admissió, de la qual es percep un repunt en 2014. També es classifica l'homofòbia soferta per persones privades de llibertat, la referida a l'àmbit de la salut (especialment la serofòbia) i, en últim lloc, la discriminació religiosa. Situacions que amb la Llei 11/2014 ja poden ser tallades de manera directa.

(GRÀFIC 5) DADES DE 2014: Classificació per col·lectius.

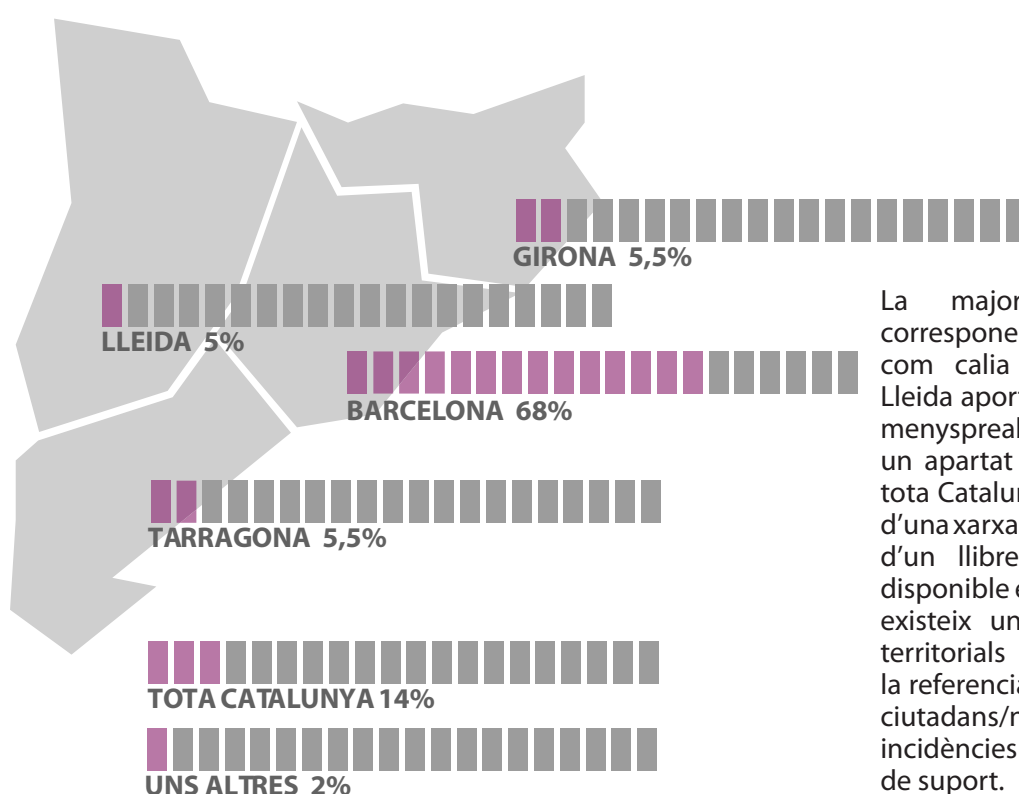
Arran d'aquestes dades es pot arribar a extreure dues conclusions. La primera, que el col·lectiu gai és el que més pateix l'homofòbia o la segona, que el col·lectiu gai és el que més la denuncia. També s'ha d'apreciar que ambdues conclusions no són excloents. En tot cas, la realitat és que els casos relacionats amb les persones gais suposen més de la meitat del total.

Li segueixen a gran distància les dones lesbianes, amb el 12% i les persones transgènere, amb el 10%. Dades importants i a tenir en compte, màxim quan tot indica que existeix ocultació en tots dos grups.

Les discriminacions cap a les i els bisexuals aconseguen un petit 2%. És possible que part de les incidències patides per aquestes persones es trobin també en les opcions gais i lesbianes, ja que en aquesta categoria solament s'inclouen aquelles en les quals la persona comunicant va indicar "bisexual" com la seva orientació sexual.

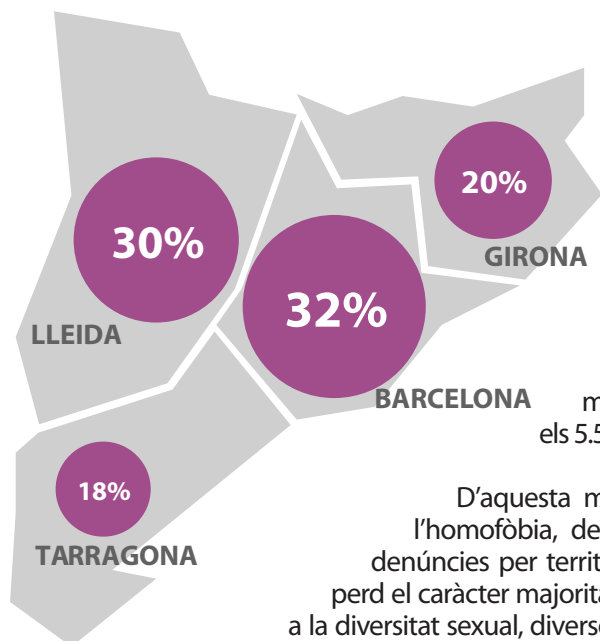
Finalment, la secció tots/es indica discriminacions comunes que afecten al conjunt del col·lectiu LGTB+I.

(GRÀFIC 6) DADES DE 2014: Classificació per territori.

La majoria dels casos recopilats corresponen a la província de Barcelona, com calia esperar. Girona, Tarragona i Lleida aporten percentatges similars i gens menyspreables. Addicionalment, s'inclou un apartat per la LGTBfòbia que afecta a tota Catalunya, per exemple: l'exercida des d'una xarxa social o la deguda a la publicació d'un llibre de contingut discriminatori disponible en llibreries de tot el país. També existeix un apartat per a altres àmbits territorials limítrofs, això s'explica donada la referencialitat de l'OCH, que permet que ciutadans/nes i entitats comuniquin les incidències dels seus territoris a la recerca de suport.

(GRÀFIC 6.2) DADES DE 2014: Projecció territorial d'incidència real de l'homofòbia.

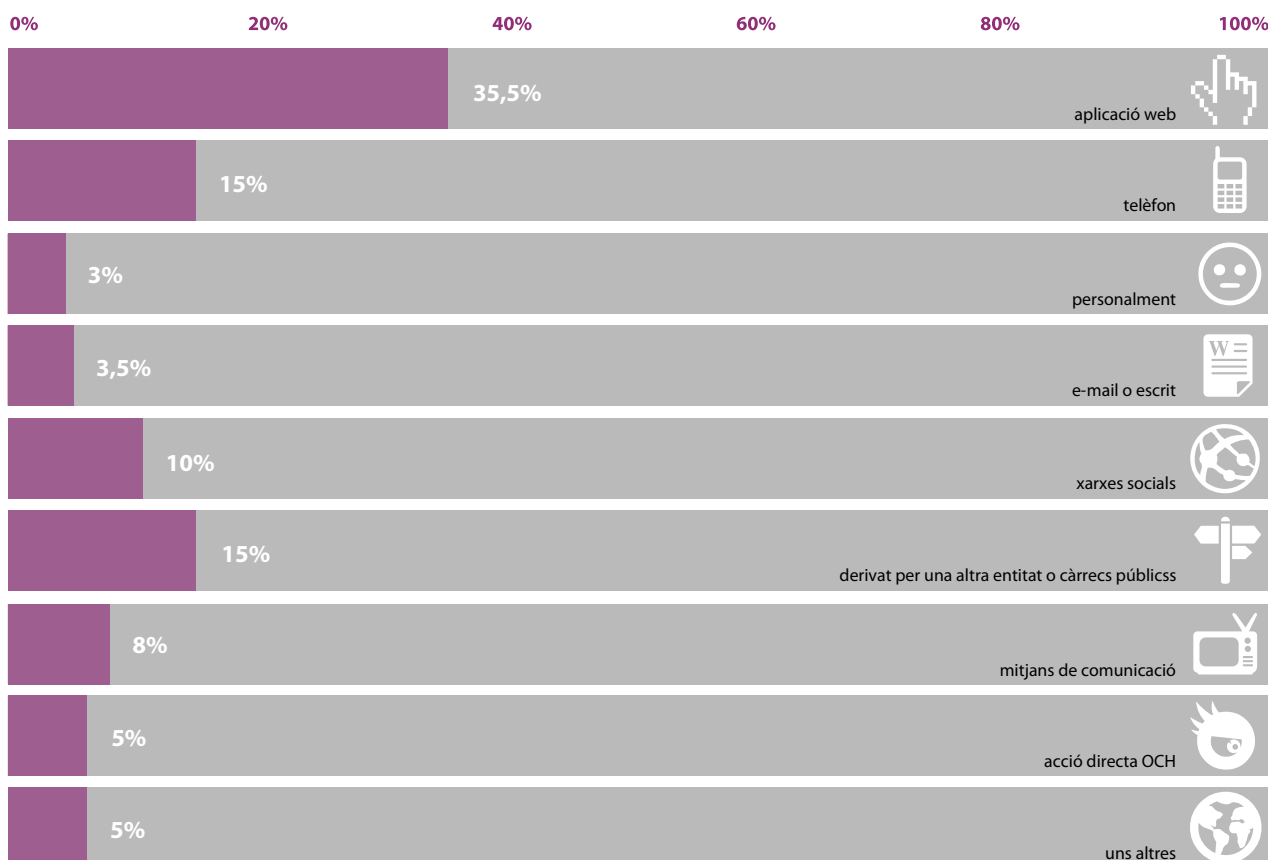
Percentatge resultat de l'encreuament entre el nombre de casos i el pes poblacional de cada província sobre el conjunt de Catalunya

Aquestes dades són el resultat d'un càlcul que ajusta el nombre de casos registrats al pes de la població de cada província pel que fa al total de Catalunya. Per posar un exemple, lògicament no és el mateix 20 casos a la província de Barcelona, la població de la qual supera els 5.550.000 habitants, que a Lleida, que amb prou feines arriba als 500.000.

D'aquesta manera, aquesta projecció percentual pondera la incidència real de l'homofòbia, deixant una imatge sensiblement diferent a la de la classificació de denúncies per territori. La província de Barcelona lidera per poc en incidència real, però perd el caràcter majoritari de l'anterior gràfic. Malgrat ser la més urbana, i en aparença, oberta a la diversitat sexual, diversos són els condicionants que poden explicar que l'homofòbia i la seva denúncia estigui tan presents: la major concentració de persones LGTB+I, a causa de la migració, una major conscienciació, la visibilitat o un menor temor a represàlies.

Per la seva banda, les províncies menys poblades sí destaquen en aquesta projecció, fins al punt que combinades concentren el 68% de la incidència real de l'homofòbia a Catalunya. Entre elles Lleida acusa un fort lideratge. La major vulnerabilitat percebuda per les persones LGTB+I fora de les grans ciutats queda aparentment confirmada en les xifres.

(GRÀFIC 7) DADES DE 2014: Classificació per mètode de recepció.

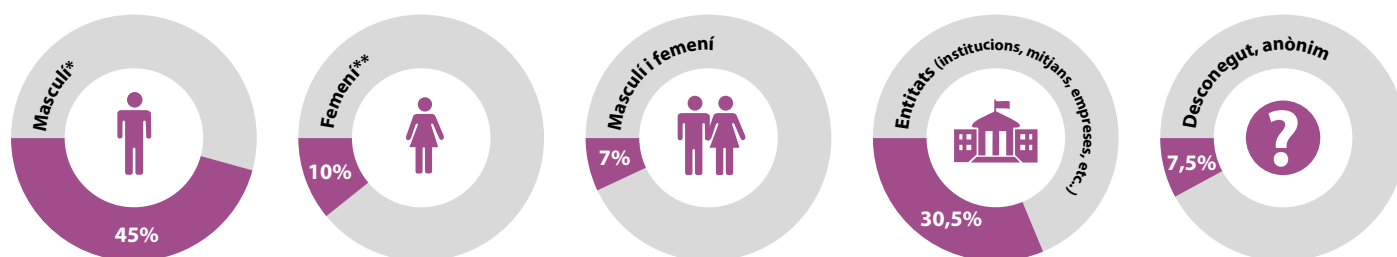
L'OCH ofereix en aquest informe el mètode de recepció de dades, amb l'objectiu de contribuir a la seva estandardització. D'aquesta manera, es pretén que la manera en la qual es recopilen les incidències pugui ser incorporada a l'anàlisi. A causa de la pressió i a la vergonya social, així com a la por a represàlies que provoca la pròpia homofòbia, no sempre un acte de discriminació deriva en una comunicació, fins i tot si aquesta pot ser anònima, com en el cas de l'OCH.

El patró de denúncia observat pe l'OCH indica que la majoria de les comunicacions es realitzen a través de mètodes on-line, el 49% d'elles. Això és a causa de la facilitat que ofereix aquesta via, així com al diferent grau d'identificació personal que permet. La telefònica, que també possibilita que la o l'interlocutor decideixi el grau en el qual va a identificar-se, també agrupa el 15% de les comunicacions.

És necessari destacar, al seu torn, que 15 de cada 100 casos arriben a través d'altres entitats o càrrecs públics, la qual cosa mostra el paper referencial de l'OCH. Per la seva banda, mitjans de comunicació i altres vies, entre les quals s'inclouen mètodes informals de recepció, no aconsegueixen el 10%. L'acció d'ofici arriba al 5% dels casos: es tracta de les ocasions en les quals l'OCH disposa d'indicis i decideix actuar.

A destacar el minso 3% de les comunicacions personals, que permet inferir la realitat minoritària de les denúncies realitzades per la via penal, de caràcter presencial.

(GRÀFIC 8) DADES DE 2014: Classificació per gènere d'agressors/es.

L'informe ofereix aquesta dada per primera vegada. Els homes (i nens, en el cas del bullying) encapçalen la classificació, com seria previsible. Són responsables exclusius de gairebé la meitat dels casos i intervenen en la majoria d'ells si es té en compte la resta d'opcions en els quals també estan presents.

Crida l'atenció el fet que 1 de cada 10 agressions o discriminacions siguin provocades exclusivament per dones***. Sobre aquest aspecte no s'han realitzat estadístiques precedents, però la percepció de l'OCH és que ha anat en augment.

El paper d'ens públics o privats també és destacat, arribant a més del 30%. Això inclou, per exemple, denegacions del dret d'admissió sobre la base de la política de l'empresa, discriminació laboral avalada per l'administració o empresa, etc. En aquest cas la percepció és que, darrere del nom de l'entitat, els homes estan presents en major mesura que les dones. No obstant això qui actua formalment és una persona jurídica, i per tant sobre ella recau la responsabilitat.

Gairebé un 8% té un origen indeterminat: pancartes, tuits des de comptes anònims, etc.

* Cis masculí
 ** Cis femení
 *** No hi ha casos solament de nenes

**(GRÀFIC 9) DENÚNCIES A L'EMPARA DE LA LLEI 11/2014:
Classificació de casos denunciats entre el 2 d'octubre de 2014 i el
31 de gener de 2015.**

Adicionalment, s'inclou aquesta dada que informa de manera preliminar sobre les denúncies realitzades a l'empara de la Llei 11/2014 des de la seva aprovació i fins al tancament d'aquest informe, ja en el 2015. Suposa una introducció a les dades que hauran d'aparèixer en propers informes oficials i en els documents que l'OCH pogués elaborar.

Cal destacar que totes les denúncies van ser impulsades per l'OCH. La dada és un avís sobre l'escàs coneixement per part de la ciutadania dels mecanismes recollits en la llei, així com del grau insuficient d'implementació de les mesures que n'estableix. En el capítol 6, de conclusions i recomanacions, s'aprofundeix en la necessitat del desenvolupament efectiu del text legal perquè el nombre de denúncies realitzades guardi una correlació acceptable amb el de casos reals de discriminació homòfoba.

Selecció dels casos més significatius

Les dades guarden experiències que expressen, de manera més contundent que les xifres, l'entitat real de l'homofòbia. Conscients d'aquest fet, l'equip investigador ha volgut ressaltar les circumstàncies en les quals s'han produït aquestes incidències durant el 2014, buscant a través de la vivència personal l'obtenció d'una anàlisi social més profund i complex.

Per això, a continuació es procedeix a relatar i analitzar una selecció de deu casos que, per la seva rellevància, mereixen ser desenvolupats. La font d'informació⁷ que s'ha utilitzat en cada cas respon al propi relat per escrit o oral de la víctima, recolzat per denúncies davant instàncies públiques en els casos en els quals aquestes existeixen.

A cadascuna de les anàlisis, a mode d'introducció, s'inclou una descripció de les persones denunciants, indicant gènere, orientació sexual o identitat de gènere/sexual, grup d'edat (1 de 0 a 29 anys; 2 de 30 a 55; i 3 de 55 en endavant), entorn geogràfic i mètode de recepció de la denúncia.

Cas número 1: discriminació a lesbianes a l'educació

Afectats/des: dones, lesbianes, grup d'edat 2, Barcelona capital. També afectat nen, grup d'edat 1, Barcelona capital. Comunicat personalment.

Descripció: el 28 de febrer del 2014 dues dones acudeixen a un centre escolar concertat de la ciutat de Barcelona amb la intenció d'avaluar la possible matriculació del seu fill. No obstant això els responsables del centre, en comprovar que es tracta d'una família formada per dues persones del mateix sexe i el seu fill, conviden a aquesta parella a no fer-ho adduint que no serien acceptats per la resta de pares i mares, podent ser font de "xiuxiuejos". A més, jutgen com a "moderna" la forma de pentinar-se i vestir-se d'aquestes mares. No sent suficient amb això, són advertides que a la resta de nens i nenes del centre els hi podria costar molt acceptar al seu nou company, podent el nen ser objecte de burla a l'hora del pati. Finalment admeten que en els seus llibres de text es descriu la família com la unió d'un pare i una mare, per la qual cosa això seria un problema per al seu fill. Així les coses, els recomanen a aquesta parella buscar un altre centre "preferiblement públic" ja que són "més oberts" i ajustats a la seva realitat.

7 No es revelen més dades en torn a la font i d'altres aspectes per a preservar l'anonimat.

Anàlisi: aquesta denúncia és indicativa de la capacitat de penetració de l'homofòbia –en la seva forma lesbòfoba– dins d'un àmbit central per a una societat com és l'educació. El fet que un menor pugui resultar perjudicat d'una manera tan injusta i arbitrària sobre la base d'un prejudici dona la mesura de la fredor amb la qual s'arriba a exercir la discriminació homòfoba. És destacable que en aquest cas l'agressió no sigui física, ni tan sols via insults, sinó que es produeix d'una manera més sofisticada i calculada, tractant en tot moment que la culpa recaigui implícitament en aquestes dues mares per haver triat un model familiar i/o sentimental que, a diferència del model heteronormatiu, no és universalitzable ni benvingut a tot arreu. Alguna cosa que segons donen a entendre els responsables d'aquest centre ja hauria de ser de coneixement d'aquestes dones, donat la llista d'inevitables efectes negatius en format cascada que els exposen.

L'homofòbia a l'educació és un retrat de la situació social real dels drets LGTB+I. Pel seu component moralista i aspiracional, a l'educació de les i els fills una societat tendeix a plasmar els seus projectes més lloables i proveïts de dignitat, és l'espai de l'haver de ser. Quan una situació formal de diversitat afectivo-sexual es topa amb una realitat empírica com aquesta, ens avisa que subjeu un substrat fòbic cap al fet lèsbic, gai, transsexual o bisexual. És a dir, sota aquesta forma de pensar pot ser que sigui acceptable veure a gais en televisió, a lesbianes en certs àmbits esportius, a transsexuals accedint a un procés de reassignació de sexe... és per tant tolerable que les persones LGTB+I estiguin on han d'estar, en el seu ambient. Però una vegada transcendeixen aquest espai, la permissibilitat s'acaba i comença el rebuig i la discriminació. Això és el que aquest cas representa amb exactitud, l'homofòbia immaterial i latent que, en nom d'allò més lloable, mostra el pitjor d'una societat.

S'ha d'afegir el perjudici específic sobre el menor, un acte irresponsable per part d'aquells sobre els quals recau la responsabilitat d'educar. En afectar més enllà de les mares, ens parla del caràcter sistèmic i transversal d'aquesta forma d'homofòbia, doncs no acaba on comença. D'aquesta manera, la capacitat de victimització col·lateral d'aquesta forma de discriminació és múltiple i en cadena: afecta a les dues adultes, al seu fill i també a la resta d'estudiants d'aquest centre, que es veuen tancats i tancades en l'homofòbia dels seus majors.

Lògicament aquestes persones van optar per matricular al seu fill a un altre centre, i així evitar l'agressió psicològica que se'ls anunciava. Aquesta forma d'homofòbia fa servir el principi d'elecció racional per poder-se perpetuar: en el seu lloc, ningú matricularia al seu fill en aquest centre donats els antecedents. D'aquesta manera les víctimes sortegen l'homofòbia i els victimaris mantenen la seva atmosfera repressiva intacta.

Finalment, assenyalar la gravetat de les indicacions dels responsables del centre concertat perquè el nen sigui matriculat en un de públic. Aquesta confessió entorn de la discriminació que exerceixen malgrat rebre fons públics no hauria de passar inadvertida per part de les autoritats educatives.

Cas número 2: agressió física i robatori a un gai

Afectats/des: home, gai, grup d'edat 1, província de Tarragona. Comunicat per formulari web.

Descripció: en aquest cas en la nit del 8 de juny de 2014 un home jove entaula una conversa amb un altre dins d'un entorn festiu, amigable i sota un aparent consentiment mutu. Seguidament, tots dos decideixen abandonar el local on es trobaven amb la intenció d'intimar. Per a això es desplacen en el cotxe de la víctima cap a una zona apartada. Una vegada en el lloc de destinació, el que aviat es revela com a agressor acusa a aquest home de confondre'l amb un "maricon de mierda", i amb actitud molt agressiva l'amenaça amb matar-lo si no li dona tot el que té o si realitza algun moviment. En aquest moment passa a l'agressió física, traient-lo per força del vehicle, pressionant el seu genoll en el coll del denunciant i copejant-lo en repetides ocasions.

Atemorit, aquest jove queda paralitzat, permetent que li sigui sostret material de la seva propietat. Solament quan es donen les circumstàncies, surt corrent fins a la seva casa, on es troba amb familiars. En tornar al lloc dels fets comprova que li han robat diverses pertinences, inclòs diners.

Anàlisi: aquest cas reflecteix amb gran precisió la vulnerabilitat en la qual es troben els homes que mantenen sexe amb altres homes a l'hora de triar a les seves possibles parelles sexuals. Segons ha pogut conèixer l'OCH, els Mossos d'Esquadra han advertit d'un creixement de robatoris i agressions fruit de l'ús d'aplicacions i xarxes socials amb la finalitat de lligar, el qual estaria afectant especialment al col·lectiu d'homes gais. Aquest és un patró que s'està donant també en altres països⁸ on la utilització d'aquests mètodes està igualment estesa.

Encara que en aquest cas no intervé una aplicació mòbil o xarxa social es tracta d'una lògica anàloga, en la mesura

en què un individu sense intenció d'encetar una relació fa un ús intencional de canals (aplicacions) o espais (bars) habitualment utilitzats per homes gais, i aprofitant-se del context de mútua confiança, comet un delictes que, arribat el cas, pot ser de gravetat en comprometre la integritat física de l'altre subjecte.

L'agregant homòfob destaca amb claredat, la qual cosa li confereix un caràcter pervers, doncs la víctima percep que està sent violentada per diferents motius alhora, mentre que és insultat, robat i/o copejat al mateix temps que és acusat de ser gai. En existir una frontera difusa entre què motiva una major agressivitat per part de l'atacant -si la intenció de robar o el component homòfob- qui pateix l'agressió és conscient d'estar en una situació molt compromesa, de la qual no està segur de com podrà arribar a acabar. Els precedents de grups delictius que cacen a les seves víctimes gais sota el pretext de la trobada sexual operen en el marc simbòlic en el qual es desenvolupa la comunitat gai, la qual cosa dona mesura del pànic que pot arribar a sentir una persona en aquesta situació, diferenciant-ho clarament d'un robatori comú.

D'aquesta manera, la interacció social prèvia al sexe pot resultar amb massa freqüència una experiència macabra, en el qual la culpa (sexofòbia o homofòbia), la por i la desinformació poden inhibir a la víctima de fer públic el succeït, circumstància que afortunadament no s'ha donat en aquest cas.

Cas número 3: assetjament a dona transsexual

Afectats/des: dona transsexual, grup d'edat 2, província de Barcelona. Comunicat per formulari web.

Descripció: durant tot l'any 2014 una dona transsexual és assetjada de manera trànsfoba i de forma constant per l'exdona de la seva actual parella. Les agressions verbals es materialitzen per diferents vies, entre elles a través dels dos fills menors del marit de la víctima i la seva exdona, als quals aquesta última expressa constantment la seva repulsa fòbica, transmetent-los que és "un marieta" que "es fica el xiulet per darrere", que "mai serà una dona biològica" o que "solament aconseguirà que li creixi el pèl".

Aquests nens parlen públicament del que la seva mare els explica en llocs com el col·legi, i confosos, generen una situació emocional i psicològica insostenible tant per a ells com per al seu pare i la seva actual dona (la víctima). Fruit d'aquest assetjament múltiple, aquesta dona és hospitalitzada per ansietat a l'Hospital Clínic, on comença un tractament.

Decidint posar fi a la situació, judicialitza el cas pel penal, però solament aconseguix que rebí tractament de faltes al no considerar-se l'agregant trànsfòbic. Dins d'aquest judici aconseguix una sentència favorable, que condemna per faltes a l'exdona, la qual cosa obliga a aquesta persona a abonar una quantitat simbòlica que cobreix sense problemes donada la seva bona situació econòmica. Així les coses, la sentència no frena l'assetjament, que persisteix.

En conseqüència, la víctima recorre novament a la via judicial, esperant que en virtut del nou marc legal sigui tingut en compte el caràcter discriminatori de l'assetjament, escenari que considera poc probable. Al tancament d'aquest informe aquest segon judici segueix pendent mentre les agressions verbals i psicològiques continuen.

Anàlisi: Aquest és un exemple d'odi transsexual, amb un marcat caràcter desconsiderat i cruel, en incorporar als fills menors d'edat a l'espiral del prejudici. Per l'extrem de la seva descripció, destaca la constància i el compromís trànsfòbic que manté la dona agressora, fins i tot amb una sentència adversa. Aquesta persona no dona opció al raonament o a una acceptació parcial i de facto de la situació, encara que sigui pel bé dels menors. La seva acció demolidora en el pla de l'estabilitat psicològica i emocional de la víctima no sembla tenir límit, i solament una mesura jurídica proporcional al dany que exerceix i que previngui de futures agressions sembla ser capaç d'aturar aquest despropòsit discriminatori. De confirmar-se el denunciat, la situació dels menors, als quals se'ls està transmetent un missatge inequívoc d'odi, hagués d'implicar la urgència de l'actuació.

En termes del que significa aquest assetjament, és ressenyable la capacitat de penetració del pensament trànsfòbic, arribant a encegar a una persona. Aquesta considera de manera activa que és preferible procedir a l'assetjament moral i psicològic -alguna cosa que a priori se sap injust i indesitjable- abans que no fer res.

En la mesura en què els fills i la seva educació són dipositaris de l'imaginari simbòlic de l'haver de ser en una societat, és comprovable que en aquest cas pesa més la trànsfòbia que la transmissió dels valors del respecte, la tolerància o la compassió.

Fins a aquí és capaç d'arribar la fòbia cap a la transidentitat.

En relació al que representa la víctima, el dany a la seva dignitat i la seva integritat personal no pot ser posat en dubte. Un cas com a aquest ens parla de com les vides de les persones transgènere estan sotmeses a l'amenaça constant i a la incertesa en totes les àrees socials i personals en les quals es desenvolupen. La perversitat d'aquesta situació es manifesta amb cruïda quan la víctima relata que *"socialment, la dolenta ets tu"*, per haver-li llevat el marit a una altra (a més, dona biològica) i per donar un mal exemple als seus fills (pel fet de ser transsexual).

Sent així, aquest exemple constitueix una denúncia de tot el que encara queda per fer, tant a nivell general, on la ignorància i l'odi al diferent juguen un paper actiu contra les persones transsexuals, com en els casos concrets com aquest, procurant que aquest tipus de situacions tinguin la resposta institucional i judicial deguda.

Cas número 4: assetjament i hostilitats cap a home gai

Afectats/des: home, bisexual, grup d'edat desconegut, Barcelona capital. Comunicat per telèfon.

Descripció: Al setembre un home que resideix a Barcelona manté una relació íntima amb un altre al seu domicili, sense adonar-se que a través de les finestres pot observar-se el que succeeix dins de la casa. Aquesta persona informa a l'OCH que es considera bisexual, la qual cosa implicaria que, d'haver ocorregut aquesta mateixa situació amb una dona, les conseqüències no haguessin estat les mateixes. Veïns de l'entorn de l'habitatge d'aquesta persona decideixen cridar a la Guàrdia Urbana per tractar de denunciar-lo per *"escàndol"*. Posteriorment el cos policial es posa en contacte amb el denunciat per comunicar-li aquestes trucades, sense majors conseqüències. No obstant això a partir d'aquest dia aquest home comença a sentir-se víctima d'una campanya homòfoba per part de determinats veïns, que comencen a denunciar-lo per qualsevol circumstància. En contrastar que aquest ambient hostil és real, procedeix a denunciar en comissaria la situació que pateix.

Anàlisi: aquesta situació discriminatòria destaca pel component clar de bifòbia, la qual sol transcendir en menor mesurada que altres formes d'homofòbia. De nou, a través d'un simple exercici de comparació d'escenaris pot ser detectat amb claredat el mecanisme mitjançant el qual opera el prejudici: si es tractés d'un cas entre dues persones de diferent sexe el més probable és que la transcendència hagués estat significativament menor. Mitjançant una conversa entre veïns podria haver-se resolt de manera educada: al cap i a la fi, pot ser que es tracti d'una situació molesta, però normal. I en l'absència de normalitat radica el comportament actiu de certs veïns, que moguts pel seu rebuig a les formes no normatives de sexualitat (sent la bisexualitat una d'elles), procedeixen a generar una atmosfera adversa cap a aquesta persona. Interferint amb les seves denúncies en la quotidianitat de la víctima, se saben abrigallats per la vergonya social que pot acompanyar a els qui mantenen relacions amb persones del seu mateix sexe, per esporàdiques que aquestes siguin.

El context hostil és, per tant, un element que ha de ser tingut en compte, ja que les persones LGTB+I solen constituir una minoria dins de les comunitats en les quals viuen. Com és normal donades les circumstàncies, la situació de vulnerabilitat en la qual es troba la víctima pot arribar a provocar-li una percepció de desprotecció, a més d'altres efectes de caràcter psicològic fruit de l'assetjament i/o el setge.

Afortunadament en aquest cas, aquesta persona decideix no cedir davant la pressió i, en exercici dels seus drets, denuncia la situació que pateix. Denúncies que no sempre es duen a terme⁹, com s'ha explicat anteriorment.

Cas número 5: agressió verbal a parella de gais

Afectats/des: homes, gais, grup d'edat 1, Barcelona capital. Comunicat per formulari web.

Descripció: aquest cas ha estat descrit amb precisió a través dels mitjans de comunicació¹⁰. Una parella d'homes gais circula amb la seva bicicleta pel carril bici fins a trobar-se un taxi que obstaculitza el pas.

Després d'instar-li sense males maneres que mogui el vehicle, la reacció de l'amo del cotxe és desproporcionada al adonar-se de l'orientació sexual dels ciclistes. Entre els insults s'escolta *"putos maricones"* i *"ya veréis cuando os atrape, maricones"*. Tot això davant l'aparent impassibilitat dels Mossos d'Esquadra, que presenciaven l'escena sense intervenir. El fet es denuncia en comissaria i culmina amb una sentència a favor dels denunciants, condemnant al conductor per injúries amb agreujant

9 <http://www.elmundo.es/elmundo/2013/09/20/internacional/1379669405.html>

10 <http://www.elmundo.es/espana/2015/01/06/54aae990e2704eeb788b458b.html>

d'homofòbia. cal destacar l'acció jurídica de l'OCH, que va actuar en aquest cas, ja que gràcies a la mateixa, el jutge va accedir a aplicar l'agreujant d'homofòbia, alguna cosa que no sol succeir donada la dificultat per demostrar tal circumstància.

Anàlisi: per a una entitat com e l'OCH que porta més d'una dècada documentant situacions de discriminació per homofòbia, aquest és el clàssic cas d'insults en la via pública. El patró és similar en tots ells: una persona o varies, generalment homes, comencen a faltar al respecte a una altra persona o persones, habitualment homes gais, en percebre la seva orientació sexual. En ocasions existeix un esdeveniment previ o excusa, com el cas que s'analitza en aquesta oportunitat, i d'altres vegades els insults comencen directament.

En tots els casos la situació social que es desenvolupa indica el grau d'empoderament d'aquests agressors verbals, que no temen ser reprimits per la seva homofòbia confessa, i que fins i tot pensen que un comportament inacceptable - violentar a uns altres - serà passat per alt gràcies al component homòfob. Sota aquesta lògica, ningú actuaria en defensa d'un gai, tret que vulgui ser confós amb un.

Com a acte social insultar o amenaçar amb contingut homòfob, de manera oberta i a la vista de tercers, expressa la situació d'aquesta forma de discriminació i dels drets LGTB+I. Quan l'homofòbia no es desenvolupa exclusivament en l'àmbit privat és perquè existeixen contextos en els quals encara és possible presumir de la mateixa sense por a represàlies. A més, en no poques ocasions precedeix o acompanya a l'agressió física directa.

L'insult, és així, el vehicle habitual de les fòbies socials més comunes. Uns carrers en les quals encara ressona "marieta!" no són, encara, uns carrers lliures d'homofòbia. No obstant això cal fer una lectura positiva d'aquest cas atès que en aquesta ocasió l'homofòbia no va passar inadvertida i va ser penada en conseqüència. Per això i en conclusió, mentre l'homofòbia cultural segueixi present en la societat serà totalment necessari un sistema que impedeixi que la seva manifestació activa quedi impune.

Cas número 6: agressió verbal i insults en la via pública a lesbianes

Afectats/des: dues dones, lesbianes, grup d'edat 2, Barcelona capital. Comunicat per formulari web.

Descripció: al juny de 2014 una parella de dones passeja pel centre de Barcelona quan un home jove xoca de manera intencional amb el costat d'una d'elles, en senyal de menyspreu. Aquesta parella es queixa d'aquesta actitud, i en avançar uns metres el noi es gira i els increpa: "lesbianas de mierda, comedme la polla" la qual cosa repeteix en diverses ocasions, al mateix temps que es toca els seus genitals. L'esdeveniment no va més enllà i les noies segueixen el seu camí.

Anàlisi: com en el cas descrit anteriorment, en aquesta denúncia també intervenen els insults en la via pública. Per com és d'estesa d'aquesta pràctica no ens ha d'estranyar que novament s'hagi seleccionat un exemple similar, especialment en incórrer en el terreny de la lesbofòbia. Les dones no heterosexuales no estan exemptes de les problemàtiques que experimenten als carrers les dones heterosexuales i, addicionalment, pateixen agressions específiques.

Sent així, és apreciable el component sexual de l'agressió, fruit de la percepció social de la dona com a objecte, així com el condicionant lesbofòbic transmès a través de l'agressivitat verbal. D'aquesta manera, no hi ha dubte que aquest cas constitueix un clar exemple de masclisme i lesbofòbia actuant conjuntament, deixant constància de la doble discriminació que poden patir les dones lesbianes que s'atreveixen a mostrar públicament la seva orientació afectiva-sexual.

Són molts i més profunds els diagnòstics sociològics que s'han fet entorn d'aquesta qüestió, els quals transcendeixen les capacitats d'un informe com a aquest. No obstant això sí és necessari reparar en la qüestió de l'estatus i del privilegi.

A través d'aquest element podem arribar a comprendre com un home, blanc, heterosexual, el qual està proveït de privilegis fruit d'una posició prominent en l'àmbit social pel simple fet de ser-ho, pot arribar a sentir-se intimidat per l'ascens social de dones, persones d'una altra ètnia o individus amb sexualitats no normatives. Per molt pedagògic que se sigui en el procés, la igualtat suposa la fi del privilegi: és el pas d'un esquema de benefici constant, arbitrari i sistemàtic a un altre organitzat sobre la base del repartiment equitatiu i la aleatorietat.

Fent ús de les fòbies i de la gosadia pública que encara li permet la seva posició social afavorida, aquest home expressa rebuig a una igualtat que l'amenaça. Encarnant la seva por es troben les seves víctimes, dues dones lesbianes, que no amaguen la seva afectivitat i que per sort es van ocupar de relatar la seva experiència a l'OCH, evitant així que aquesta situació tan representativa de les estructures de pensament social passi inadvertida.

Cas número 7: homofòbia interioritzada, victimització, assetjament i hostilitats cap a home gai

Afectats/des: home, gai, grup d'edat desconegut, província de Barcelona. Comunicat per formulari web.

Descripció: un home comunica a l'OCH que resideix en una ciutat de menys de 20.000 habitants en la qual, fruit de la seva orientació sexual, s'ha generat un entorn hostil contra ell. Aquesta circumstància es dona des de fa pocs anys, quan comencen a córrer rumors que és gai. Per al denunciador és important mantenir la seva vida personal dins del marge del privat, per la qual cosa li afecta greument. Segons relata, amb el temps la situació ha anat a pitjor, hi ha veïns que li assenyalen i l'insulten, arribant a sentir-se marginat socialment. Fins i tot percep el rebuig en amics i germans. En conseqüència el seu caràcter ha canviat: se sent solament, desmotivats, i té por de sortir al carrer.

Anàlisi: donada la descripció, pot ser interpretat com una situació clara de victimització, fruit de l'assetjament -en termes de la Llei 11/2014- que pateix el denunciador. La gravetat d'aquest exemple particular resideix que no intervé una situació detonant del maltractament social i psicològic, és a dir, no hi ha una aparent acció/reacció homòfoba.

Contràriament a això, des del moment en què es difon que aquest home és gai, comença a prendre forma un ambient asfixiant que li afecta de manera notòria, entrant en un terreny en el qual es troben la depressió i la -comprensible- por social. Arribat a aquest punt, l'homofòbia s'interioritza. En el procés prenen part desconeguts i coneguts, fins i tot familiars propers. Es tracta d'una espiral discriminatòria tan tangible (insults) com a intangible (riures, mirades, actituds, rumors, desavantatges socials).

D'aquesta manera és fàcil comprendre el fet que aquesta situació pot afectar totes les àrees de la vida de la víctima: personal/sentimental, relacional, laboral i qualsevol altra. La posició social d'aquesta persona es veu compromesa per aquest context que la victimitza i assenyalava.

No és una situació nova en entorns mitjans i petits, on l'homofòbia pot actuar amb gran pressió. Fruit d'aquests contextos, en ocasions tan immaterials com a brutals, moltes persones LGTB+I opten per la migració¹¹ a entorns urbans que per la seva grandària, i aparent major aperturisme, els són menys adversos. A aquesta dinàmica se li ha arribat a denominar internacionalment com a èxode gai¹²⁻¹³.

Com canviar un ambient tan agressiu cap a una persona LGTB+I i que en principi compta amb el consens o complicitat del suficient nombre de persones com per generar-ho? La Llei 11/2014 adverteix del perill de victimització secundària, quan es dona un dèficit d'intervenció per part dels organismes responsables. Així les coses, és important recalcar la responsabilitat legal i ètica dels poders públics perquè siguin proactius i tallin aquests comportaments anti-LGBT+I, que amb certesa es produeixen en molts indrets de Catalunya. El seu objectiu ha de ser la garantia d'entorns en llibertat per a totes les persones, com estableix el marc legal vigent.

Així i tot, fins que aquest plantejament teòric passi a la realitat, les persones que sofreixen assetjament en els termes que s'han descrit en aquest cas no tindran massa alternatives. Una d'elles serà optar per l'empoderament personal i, en l'exercici dels seus drets, tractar si es fes respectar amb els consegüents riscos de desgast personal. Altres menys desitjables consisteixen a decantar-se per un canvi de residència (migració) cap a un lloc on els éssers humans es comportin com a tal o bé no fer res, la qual cosa és equivalent a permetre que l'homofòbia s'interioritzi fins a prendre el control de les seves pròpies vides.

Cas número 8: exaltació de l'homofòbia i odi cap al col·lectiu LGTB+I a través de videojoc on-line

Afectats/des: totes les persones LGTB+I, tots els grups d'edat, Catalunya i altres territoris. Comunicat per formulari web.

Descripció: l'empresa Jocs Flasher llança al novembre de 2006 un videojoc amb versió on-line i descarregable la missió de la qual és la d'assassinar a homes gais que tracten de mantenir relacions sexuals amb el protagonista. Per evitar-ho la seva única opció serà matar-los amb una escopeta, amb el que l'usuari guanyarà punts i avançarà en nivells i en complexitat. Malgrat estar disponible durant diversos anys passa desapercebut fins que, al novembre del 2014, el joc guanya notorietat en ser accessible des de la plataforma Google Play. Poques setmanes després és retirat davant les queixes rebudes, però ja havia estat descarregat per un gran nombre de jugadors. Davant això l'OCH i el FAGC

11 <http://www.elnortedecastilla.es/palencia/201411/22/transexuales-castilla-leon-emigran-20141122130506.html>

12 <http://www.stuff.co.nz/the-press/news/7931212/Pride-alive-despite-gay-exodus>

13 <http://www.sdpnoticias.com/gay/2013/12/17/mexicanos-informan-de-supuesto-exodo-gay-hacia-eu>

realitzen una denúncia pública i demanen a la Generalitat, els Mossos d'Esquadra, la Fiscalia i el Síndic de Greuges que intervinguin. Posteriorment la Fiscalia de Delictes d'Odi i Discriminació coordina una recerca al costat dels Mossos d'Esquadra per identificar a les persones que han creat i difós en internet aquest videojoc, la qual cosa transcendeix als mitjans de comunicació.

Anàlisi: el camp de l'homofòbia en internet s'ha anat obrint pas a través dels anys, com s'ha mostrat en la sèrie històrica. Aquest cas entra dins de la dinàmica en el qual convergeixen noves tecnologies de la informació i la comunicació (TICS) i discriminació homòfoba. De fet, la gravetat de la denúncia és tal que es tracta d'una clara apologia de l'odi, fent ús d'un canal aparentment innocent com l'és el d'un videojoc.

És conegut que internet és un escenari d'elements positius i altres negatius, entre els quals es troben vexacions de diferent signe, amenaces i expressions fòbiques com les quals es documenten en aquest informe. Fins i tot tenint tot això en compte, un videojoc introdueix un component extra d'alerta, atès que mitjançant un espai lúdic pot arribar a transmetre missatges explícits de caràcter sociòpata, com en aquesta ocasió. Tot això dirigit a trams d'edat en els quals es forgen les bases de l'opinió social de les persones. Vincular la matança de gais amb la diversió i la moda envia un poderós i inequívoc triple missatge: no siguis gai, no ho semblis, rebutja al gai.

No en va, la indústria del videojoc ha pres consciència d'això en els últims anys, i per aquest motiu el sector de l'oci digital ha començat a normalitzar la introducció de personatges LGTB+I en videojocs. Fruit d'aquest compromís, algunes empreses han arribat a ser guardonades per haver treballat per la integració del col·lectiu¹⁴ en els seus jocs.

Així i tot, aquesta denúncia deixa patent que, tal com ocorre en totes les altres manifestacions de l'homofòbia, qualsevol avanç que s'aconsegueixi no és sinònim de solució del problema. L'odi social cap a les persones LGTB+I roman en certs sectors i les seves manifestacions més sinistres -com la utilització d'un canal d'entreteniment- són mostra que el prejudici homòfob no és aïllable en la ment de certs individus. D'una manera o d'una altra sempre aconseguirà plasmar-se de forma material i concreta, agredint amb si la vida de milers de persones.

Cas número 9: assassinat en zona de cruising gai

Afectats/des: home, possiblement gai o bisexual, grup d'edat desconegut, àrea metropolitana de Barcelona. Comunicat pels mitjans de comunicació.

Descripció: el 13 de desembre del 2014 apareix el cadàver d'un home en una zona habitual de trobada sexual per a homes amb altres homes (cruising). La víctima mortal presenta aparents signes de violència. Per tot això, els Mossos d'Esquadra obren una recerca, mentre que el jutjat dicta el secret d'actuacions.

Anàlisi: a data de la redacció d'aquest informe, no hi ha constància que aquest crim hagi tingut un mòbil homòfob. No obstant això, des del moment en el qual va transcendir la notícia diverses persones es van posar en contacte amb e l'OCH per avisar que es tracta d'una zona coneguda per l'activitat de cruising que es desenvolupa en la mateixa. Aquest fet ha estat contrastat per l'equip de l'Observatori.

D'aquesta manera, i en absència d'evidències, cal reflexionar entorn dels ambients insegurs i perillosos en els quals es mouen els homes gais i bisexuals que mantenen trobades esporàdiques a través de la pràctica del cruising. Un entorn apartat en el qual és possible la violència i l'assassinat, que en combinació amb la vergonya social que sovint acompanya a aquesta activitat, fomenta un anonimat fugisser que repercuteix en la vulnerabilitat d'aquestes persones. De fet per aquest motiu, la violència, robatoris i d'altres agressions que es pateixen durant el cruising rarament arriben a ser denunciades per por de represàlies discriminatòries¹⁵. El col·lectiu de persones transgènere també és coneixedor de contextos en els quals la seva integritat física pot arribar a estar compromesa.

Argumentar que es tracta d'una activitat que per sí mateixa comporta riscos que lliurement assumeixen els individus és obviar, d'un costat, que la seguretat pública ha de procurar-se en totes les àrees i espais, i d'un altre, que l'homofòbia opera com a amenaça addicional per a aquestes persones pel simple fet de mantenir relacions sexuals amb individus del seu mateix sexe.

En conclusió, no cal especular sobre les circumstàncies concretes del cas descrit, però sí assenyalar el context advers en el qual s'està practicant a dia d'avui el cruising en diversos punts del territori.

14 *Electronic Arts: <http://www.ea.com/news/ea-named-one-of-the-best-places-to-work-for-lgbt-equality>*

15 *Llei 11/2014, article 4 b.*

Cas número 10: agressió física a home gai

Afectats/des: home gai, grup d'edat desconegut, Girona capital. Comunicat per telèfon.

Descripció: el dia 20 de desembre del 2014, a la ciutat de Girona, es produeix una agressió física a un home gai per part d'un altre home jove a la sortida d'un supermercat i a plena llum del dia, provocant lesions a la víctima. Abans de colpejar a aquesta persona, l'agressor li retreu haver-li mirat.

L'home agredit deriva el cas a la via penal, sent fixat un judici en el primer trimestre de 2015. En conèixer el cas, l'OCH intercedeix perquè a la víctima li sigui donat empara legal i psicològica per part dels poders públics, en virtut de l'establert per la llei 11/2014.

Anàlisi: en aquesta ocasió es presenta un cas clàssic d'homofòbia física. L'atacant agredeix a la víctima perquè l'identifica com gai, probablement sentint-se ofès en haver estat -aparentment- observat per aquest, la qual cosa sota la seva lògica fòbica implicaria que se li està considerant no heterosexual.

Aquest detonant suggereix un component de pretès orgull masclista i heteronormatiu, el qual és fàcilment superat per la por i la inseguretat de l'individu, que es veu intimidat a través d'una simple mirada per allò que detesta. La primera resposta de l'agressor davant aquest cúmul de codis psicosocials interioritzats és la de produir dany físic a l'home, a la qual cosa procedeix sense dubtar.

L'entitat d'aquesta forma bàsica d'homofòbia és evident: d'una banda parla de com els constructors socials entorn de la masculinitat i la heterosexualitat masculina poden arribar a degenerar en un comportament insegur, defensiu i agressiu. D'altra banda indica el treball pendent en termes socials i culturals perquè cert sector d'individus (que, sense voluntat de generalitzar, tendeix a respondre a un patró d'home en edat sexual activa i procedent d'un estrat sociocultural baix o mitjà-baix), compregui que la violència mai és la resposta, fins i tot si considera alguna cosa inconvenient.

En el que respecta a les persones LGTB+I, com la víctima d'aquest cas, la percepció que poden ser agredits/des a qualsevol moment seguirà sent un temor fundat. A causa d'això i mentre aquesta situació estigui vigent, seran menys els qui s'atreveixin a expressar la seva sexualitat, els seus afectes o les seves emocions en públic.

D'aquesta manera els agressors aconseguixen perpetuar el cicle de l'homofòbia, transmetent-la a les seves potencials víctimes, les quals la interioritzen com a mecanisme de defensa.

5. CONTRAST QUALITATIU

En aquest capítol es contrasta el que es podria denominar com a l'homofòbia denunciada amb l'homofòbia social. La seva necessitat sorgeix de la percepció que el fet fòbic cap al col·lectiu LGTB+I supera a les comunicacions de denúncia efectivament realitzades i recopilades.

Per a això i a manera d'introducció i d'exposició d'antecedents, es realitza un recorregut sobre aquells casos recollits en 2014 que conviden a pensar que darrere de l'àmbit social s'amaga alguna cosa més. Després d'aquest treball de recerca documental, l'informe s'endinsa en la fase d'entrevistes qualitatives semi estructurades, que aporten el necessari relat social entorn de la LGTBfòbia.

5.1 ANTECEDENTS A TRAVÉS DE CASOS DESTACATS

En la part anterior ja s'han analitzat deu casos que posen de manifest la duresa de l'homofòbia que arriba a ser denunciada. Així i tot, suposa solament una petita mostra del conjunt de situacions i incidents lleus i greus als quals ha tingut accés l'OCH.

Lamentablement, no és possible detenir-se per dedicar l'atenció que probablement mereixin la majoria dels casos, però sí s'ha considerat oportú traçar un breu fil conductor que serveixi d'introducció a la visió social de la LGTBfòbia. Amb aquest objectiu s'esmenten incidents que no s'han detallat en els deu anteriors, però que per la seva càrrega simbòlica precisen ser considerats.

Antecedents: Recorregut introductori

Les agressions verbals són molt més que una xifra, representen la desimboltura i l'absència de mesura en l'expressió quotidiana de l'homofòbia, atès que habitualment succeeixen en entorns públics o espais oberts. Tal és el cas d'un alumne de l'Escola Oficial d'Idiomes de Barcelona, que malgrat relatar obertament la seva situació sentimental amb un altre home va haver d'escoltar termes despectius en relació a altres persones gais -"marieta"- per part de companys de classe. Reclama que la institució adapti les normes de convivència perquè aquestes situacions no quedin sense tractar. A un altre moment de 2014 dues dones van ser increpades per un home sense identificar en una estació de RENFE per mostrar la seva afectivitat en l'andana.

Altres casos d'agressions verbals recopilats per l'OCH impliquen a menors d'edat, dificultant la seva denúncia efectiva; a persones transsexuals que transiten per la via pública; a gais insultats en localitats com Lleida i a molts altres casos més.

Si bé és cert que les agressions físiques tendeixen a ser més denunciades que altres tipus d'atacs a persones LGBTI i que per tant la seva dimensió real pot correspondre en major mesura a les comunicacions de denúncia, s'han d'advertir casos com el d'una agressió aparentment lesbòfoba a dues dones lesbianes en un centre d'oci nocturn, la qual va ser recollida en mitjans de comunicació¹⁶. Un altre incident destacable és una pallissa a un home gai a Barcelona presenciada des de la finestra per veïns. Aquest cas no va ser denunciat per l'afectat i la seva constància es deguda gràcies a la col·laboració veïnal. Una agressió sí denunciada per la seva gravetat va ser la soferta per una parella de nois joves en una hamburgueseria després d'haver-se fet un petó, a mans dels treballadors del local. Encara que succeït a Gandia (València), també cal incloure el brutal assassinat de Javier Abil el condicionant homòfob del qual ha transcendit a l'opinió pública¹⁷. Aquestes situacions recorden les dificultats afegides per a les persones LGTB+I, que fins i tot si no han sofert una agressió física directa, incorporen la possibilitat de patir-ne una a l'imaginari col·lectiu, com es pot comprovar en l'apartat de les entrevistes.

Les hostilitats en l'entorn també es materialitzen en la realitat quotidiana, com mostra una comunicació feta en persona davant l'OCH per part d'un home no LGTB+I que, no obstant això, després de convidar a un amic a la seva casa és tractat de manera homòfoba en ser confós com a gai. És el que la Llei 11/2014 considera discriminació per associació.

16 http://www.02b.com/es/notices/2014/05/la_templo_de_la_musica_indie_de_bcn_se_mete_en_un_llo_por_una_presunta_agresion_homofoba_8602.php#.VLuuvgHNwek.email

17 <http://www.diarioinformacion.com/sucesos/2014/06/26/investigacion-acusados-crimen-gandia-mataron/1518198.html>

L'exaltació homòfoba tampoc és una novetat per al col·lectiu, sobretot gràcies a la facilitat per ser realitzada de forma anònima. Així, no són poques les pintades o pancartes ofensives de les quals es tenen constància en 2014, quedant probablement moltes més sense conèixer. Com a exemples, casos de pintades a Girona *"Fuera gays de nuestras calles"*, L'Hospitalet de Llobregat *"No homosex!"*¹⁸ o una pancarta a Barcelona amb el text *"Un país sin gays"*. En ocasions la difusió d'idees homòfobes es realitza per vies més sofisticades, com mostra la publicació i posada en venda del llibre *"Hijos gays, padres heterosexuales"* de Richard Cohen¹⁹, disponible en grans superfícies comercials enmig d'una campanya a favor de la seva retirada. Cas similar al registrat en 2011 amb el títol del mateix autor *"Comprender y sanar la homosexualidad"*.

Endinsant-se en el terreny de l'homofòbia específica que es genera des d'internet i els mitjans de comunicació, es distingeix amb nitidesa l'impacte de les xarxes socials. Així, durant 2014 es troben pàgines i grups de Facebook, com *"Matar a homosexuales"* o comentaris homòfobs com els rebuts per l'alcalde de Terrassa²⁰. També és ressenyable l'activitat homòfoba a través de perfils i tuits a la xarxa social Twitter, així com l'emissió de continguts discriminatoris per part dels mitjans de comunicació tradicionals²¹. Aquestes formulacions de l'homofòbia escapen a les vies habitualment utilitzades, i són per tant indicatives de tot l'àmbit advers cap a les persones LGTB+I que queda sense comunicar.

Les institucions poden arribar a ser partícips d'aquesta lògica fòbica, com per exemple en el cas d'un regidor que es va negar a casar a una parella de dones lesbianes a Barcelona²², havent-se donat també casos d'homofòbia institucional en llocs com Tarragona. Al seu torn, l'àmbit de l'educació és específicament sensible a l'homofòbia, com és el cas comunicat a l'OCH via telefònica d'un menor de Manresa sotmès a bullying.

En l'àmbit laboral no és senzill destriar quins casos són més representatius de la situació social de la LGTBfòbia, però s'ha seleccionat la situació que va experimentar un denunciador de la comarca del Maresme, en la qual la seva empresa decideix amonestar-li a ell en comptes de la seva companya de treball, la qual li hauria agredit verbalment -*"puto maricón de mierda"* - en conèixer la seva orientació sexual.

Com s'avisava, aquest és solament un breu recorregut per tota una dinàmica homòfoba present en la societat. Existeixen més exemples de discriminació per motius d'orientació sexual i identitat de gènere/sexual, com el d'una persona privada de llibertat que denunciava que se li interferia en el seu procés de reassignació de sexe dins d'un centre penitenciari, sobre la qual cosa s'aporta documentació de resolució a l'empara de la Llei 11/2014 en l'annex. Altres casos inclouen negacions en el dret d'admissió -que rarament deriven en comunicació de denúncia-, acomiadaments amb components serofòbics, dones transsexuals obligades a vestir-se amb roba d'home per poder visitar als seus fills/filles... un mosaic de fets discriminatoris i/o violents cap a les persones LGTB+I que donen una imatge global de la dimensió social de l'homofòbia.

En conclusió, mitjançant aquesta fotografia escrita s'introdueix i es dona pas al proper àmbit de l'anàlisi de l'informe, que busca obtenir les claus de l'homofòbia quotidiana experimentada més enllà de les denúncies.

5.2 RELAT SOCIAL SOBRE L'HOMOFÒBIA: ENTREVISTES QUALITATIVES

Una vegada s'ha descrit, desenvolupat i analitzat el conjunt de les dades recopilades per l'OCH durant el 2014, es presenta aquesta nova fase de la recerca. En la mateixa es realitza un contrast sota la metodologia qualitativa, a través de quatre entrevistes semi estructurades realitzades al mes de gener del 2015 a tres persones de manera individual i a altres dues com a parella, per a un total de cinc. Les entrevistes es van realitzar en un ambient distès, la qual cosa va afavorir l'espontaneïtat en el relat. De la mateixa manera, no existia vincle previ entre l'entrevistador i les persones entrevistades.

La mostra abasta els trams 1 i 2 d'edat (entre 28 i 45 anys), incloent tres dones i dos homes, i una persona per cadascun dels subgrups de la denominació LGTB+I. Tres de les i els participants no van comunicar denúncia per homofòbia durant el 2014, mentre que dues sí. Aquest segon cas constitueix el subgrup de control de la mostra.

Com s'explicava a l'apartat d'objectius, les converses (entrevistes) sota criteris qualitius i estandarditzats i en funció d'una selecció concreta de la mostra, permeten l'obtenció d'un relat. Aquest forma un autèntic corpus social, on és possible reconèixer i analitzar les causes i les conseqüències de les situacions socials. L'objectiu d'aquestes entrevistes és, per tant, conèixer i indagar sobre l'homofòbia en tant que realitat social transversalitzada.

18 <http://www.lavanguardia.com/politica/20140618/54409142105/ccoo-denuncia-la-aparicion-de-pintadas-homofobas-en-l-hospitalet.html>

19 <http://www.lamarea.com/2014/06/16/amazon-el-corte-ingles-y-la-casa-del-libro-venden-libros-para-curar-la-homosexualidad/>

20 <http://www.ambienteg.com/integracion/jordi-ballart-alcalde-de-terrassa-sale-del-armario-con-el-apoyo-de-sus-vecinos/>

21 <http://www.elperiodico.com/es/noticias/sociedad/denuncia-homofobia-villancico-rne-3855965>

22 http://ccaa.elpais.com/ccaa/2014/12/05/catalunya/1417737012_838964.html

Així, la necessitat d'aquest contrast es justifica en entendre que l'homofòbia transcendeix a les comunicacions de denúncia efectivament realitzades. D'aquesta manera les diferents manifestacions fòbiques contra les orientacions sexuals i identitats de gènere/sexual no normatives es desenvolupen en el camp de la quotidianitat social: són totes i cadascuna de les persones LGTB+I les autoritzades per parlar sobre aquest assumpte que, de manera explícita i implícita, els afecta. L'homofòbia impacta en totes les àrees la seva vida, en termes de desenvolupament individual i psicològic així com en àmbits socials i relacionals, entre els quals s'inclouen els hàbits, la realitat laboral, la posició socioeconòmica, la transferència familiar de renda i d'altres.

Sens dubte, aquestes entrevistes són un modest exercici d'investigació, d'acord amb les possibilitats d'aquest estudi. Així i tot, pel clarificador de les qüestions desvetllades a través del relat recollit, suposen un element d'extraordinari interès per a la comprensió del fenomen de l'homofòbia a Catalunya.

Sent l'objectiu d'aquestes converses captar la vivència social de l'homofòbia, a continuació s'exposa una descripció de caràcter analític de cadascuna de les entrevistes, acompanyades de les frases que millor representen el seu contingut. Aquestes frases són una transcripció literal o propera a la literalitat²³. En la part final d'aquest apartat s'afegeix un quadre amb els principals consensos i dissensos que es desprèn de les narracions de les persones participants. Les conclusions comunes i en relació a la resta de l'estudi es recullen al següent capítol, dins de l'espai dedicat a aquest efecte.

Entrevista 1: Home nascut amb genitals intersexuals, 43 anys, nascut en Sant Fernando (Cadis), resident a Barcelona

Una sèrie d'aspectes han de ser tinguts en compte a manera d'introducció específica per a aquesta entrevista: el primer participant, en aquesta fase qualitativa, és un home nascut amb genitals intersexuals, terme amb el qual adverteix que han de ser esmentades aquestes persones:

*Persona nascuda amb genitals intersexuals...
intersexual solament s'aplica als genitals, no a la
persona*

D'acord a això, el concepte de persona intersexual seria incorrecte. Es tracta d'un home ben posicionat en l'àmbit sociolaboral, alguna cosa que en la majoria de les ocasions no és una excepció per a aquestes persones, que se situen en la mitjana de la població:

*Hi ha persones que estan tan integrades que són
invisibles. Què hi ha de diferent? El meu naixement*

Així, l'entrevistat planteja dubtes sobre la inclusió de la intersexualitat com a part del col·lectiu LGTB+I. Segons el relat, la intersexualitat està centrada en una qüestió genetal. Encara que reconeix que hi ha una major incidència d'homosexualitat i bisexualitat entre aquestes persones, entén que solament els que tinguin una sexualitat no normativa han de ser incloses dins del col·lectiu:

*[La intersexualitat] és una situació en la qual els genitals no et permeten predir amb certesa el
sexe d'una persona. Per a la resta de coses som tan estàndards com la resta de la població*

Entrant en el terreny de les problemàtiques, aquest participant situa en dos grans blocs, d'un costat, els problemes de tipus mèdic i, d'un altre, els de tipus íntim/personal, social i jurídic. Entre els vinculats a la salut destaca la preocupació entre aquest tipus de persones per la cerca de la qualitat de vida:

[L'important] és aconseguir bons diagnòstics i fer cirurgia que permeti una bona qualitat de vida

[...] I la repercussió en la meua vida: puc tenir fills o no, calcificaré els ossos o no...

Les cirurgies arriben fins a on arriben, els teus genitals mai seran iguals

Així i tot, gràcies als progressos científics relativitza la magnitud dels problemes:

En cinc dècades solament hi ha hagut un 15% d'error [de diagnòstic] amb una tècnica pèssima... en els últims anys les tècniques són molt avançades

Tinc uns genitals que són diferents i ja està

Referent a això incideix en la millor posició de Catalunya dins del marc estatal:

Tenim un centre de referència, Vall d'Hebron

Per la seva banda, és difícil traçar la línia que separa les circumstàncies socials que envolten la intersexualitat de les qüestions personals i íntimes. Això és a causa que, si bé existeix un temor a ser "estigmatitzat", segons el que expressa aquest participant la realitat social de les persones intersexuals no és tan adversa, sobretot si es té en compte que els estudis indiquen que "el 85% estan satisfets i feliços amb el sexe que se'ls va assignar en néixer":

El fet del descobriment sol ser traumàtic [...] i com l'hi explico als altres

Molts tenen por a sentir-se rebutjats

És un tema reproductiu... la majoria tenen il·lusions de casar-se, tenir fills

És alguna cosa molt tabú en la nostra societat

Les qüestions íntimes que influeixen en la vida de les persones nascudes amb genitals intersexuals tindrien estreta relació amb la construcció social del sexe entorn de la genitalitat, d'acord a l'experiència de l'entrevistat:

Com se sent una persona a l'hora d'explicar-li a un amant que els seus genitals no són estàndards...

Això provoca una ocultació del fet intersexual, que no obstant això no impedeix la vida normal en termes d'interacció social. L'opinió de l'entrevistat sobre la base de la seva experiència i a unes altres que coneix és, que de ser comentada la circumstància d'aquestes persones, el rebuig social no es produiria. Així i tot no tots/es parlen obertament sobre això:

És molt difícil que parlin en públic, molt, molt, molt difícil

Si qualsevol comentés en el treball [...] m'atreveixo a dir que no hauria de ser desavantatge [...] no es percep com un problema personal, és una qüestió biològica

La por és al què diran, que puguin caricaturitzar

D'acord al relat d'aquesta entrevista, els riscos no han d'associar-se a l'element intersexual. Qualsevol característica de la vida de les persones pot ser acollida de millor o pitjor manera per la resta:

No fa falta que jo digui que vaig néixer amb intersexualitat, potser li dic que sóc de Barcelona i diu... catalans de merda! Trols hi ha a tot arreu

En aparença, en el pla jurídic no han existit problemàtiques tan greus com les que sí ha patit el col·lectiu LGTB:

Quan jo vaig fer el meu canvi de nom va ser una rectificació en el Registre Civil [...] va ser al 91 i ja existia una jurisprudència. Legalment era molt fàcil, la legislació ja tenia previst aquests casos

De fet, l'entrevistat guardava un antecedent familiar de generacions anteriors la vida de les quals "no va ser tristíssima, va ser ajustada". Així les millores han arribat a través de la "qüestió mèdica" i el diagnòstic.

L'absència de problemàtiques no implica que aquest participant hagi percebut algun benefici per haver nascut amb genitals intersexuals. Declarant que no ha trobat "cap" avantatge social, sí que reconeix que:

Hi ha avantatges com en altres minories estigmatitzades. Has rebut un entrenament per estar més segur de tu mateix: el que no et mata et fa més fort

De cara al col·lectiu LGTB+, tal com es narrava al principi de l'anàlisi, l'entrevistat mostra un profund desacord per la inclusió d'aquestes persones dins del col·lectiu. Aquest no és un debat nou, i de fet l'OCH i el FAGC sempre han mostrat reserves a parlar en nom de les persones nascudes amb genitals intersexuals amb l'objectiu de no ser invasius. Les seves explicacions són les següents:

No entenem la inclusió en el moviment LGTB, no s'ha sol·licitat

És una situació que afecta a com estan els teus genitals, no entenem què té a veure amb la diversitat sexual més enllà que alguns podem ser homosexuals

Sol en els casos en els quals el diagnòstic no es va fer correctament i la identitat d'una persona no encaixa amb el seu fenotip, podrien donar-se situacions similars a les quals viu una persona transsexual

Estan parlant de drets humans i no ens han preguntat

No em fiquis en alguna cosa que jo no t'he demanat perquè després diràs coses en el meu nom

D'això es desprèn que, si ben no hi ha un rebuig frontal a la incorporació del intersexual a la Llei 11/2014, en la mesura en què protegeix i garanteix drets, sí que hi ha un problema d'interpel·lació i d'absència de contrast. En tot cas, en relació a aquesta qüestió sí s'entén que existeix una "diferència" entre les postures queer – tendents a incorporar la intersexualitat- i unes altres dins del moviment LGTB:

Han creat un problema on no ho hi havia

Posant final a l'anàlisi d'aquesta primera entrevista, una frase sobre les perspectives de futur:

La visibilitat facilita el qüestionar estereotips. Els meus genitals no són estàndards, i?

Entrevista 2: Home gai, 28 anys, nascut a Sabadell, resident a Ripollet - Barcelona.

L'entrevistat és un jove gai natural de Ripollet, el qual es troba socialment integrat, també en l'àmbit laboral. Procedeix d'un entorn militant que li fa ser especialment conscienciat amb les reivindicacions LGTB+I:

En el treball mai he tingut problemes

Segons aquest participant, la situació social del col·lectiu segueix sent compromesa en molts aspectes. El principal problema ve derivat d'una falta de notorietat social que impedeix que les qüestions del col·lectiu es transversalitzin a la societat:

No se'ns té en compte

[En la meua localitat] fins que no vam ser nosaltres, ningú no van fer res per la visibilitat LGTB+I. Això no passa amb altres col·lectius

En la seva opinió això ocorre fins al punt que, davant un fet greu, les institucions són capaces de passar-ho per alt amb la finalitat de no perjudicar la seva imatge:

[En un municipi] l'ajuntament va ocultar una agressió homòfoba greu en un col·legi

D'això se'n desprèn que encara que les persones LGTB+I han aconseguit una visibilitat formal dins de l'espai "políticament correcte", això no es tradueix en visibilitat social, la qual cosa es demostra en la limitació de "anar de la mà" en molts indrets de Catalunya:

Hi ha una diferència [total] entre Barcelona i la resta. Et poden arribar a mirar malament, fins i tot a insultar o agredir. També en la resta de capitals, Tarragona, Lleida, Girona

En estar familiaritzat amb l'entorn militant, una de les formulacions contemporànies d'homofòbia que percep és la centrada en la legitimitat social. Segons aquest relat, en contextos assemblearis i militants d'esquerres, on, en aparença, hauria d'existir una lògica més avançada, resulta cridaner que les intervencions de persones LGTB+I quedin devaluades si se surten de l'àmbit que la resta perceben que els correspon. Això és, un home gai com l'entrevistat estaria autoritzat a parlar d'homofòbia i drets de lesbianes o de gais, però una vegada tracta d'opinar sobre habitatge o política general, és tractat amb condescendència en el millor dels casos. Això ens remet al cas de les dones que no van poder matricular el seu fill. Al seu torn, tractar d'introduir temes LGTB+I dins de contextos polítics generals i no específics d'aquesta àrea, pot arribar a ser considerat inoportú o secundari:

[En una plataforma en la qual participa] al principi molt "guai", però tu notes, en la mirada, en els gestos, si dius alguna cosa... en l'esquerra hi ha homofòbia interioritzada

També en l'entrevista, sorgeix la conversa sobre la trajectòria de l'homofòbia i dels drets LGTB+I al llarg del temps. Sobre aquest tema, l'entrevistat opina que s'ha avançat en un sentit positiu i que aquesta dinàmica es mantindrà, encara que amb incerteses. Entre elles, una accentuada vulnerabilitat fruit de la major exposició pública:

Abans era més clandestí. Ara es veu més, però és clar, també hi ha més risc de patir agressions

Abans en l'ESO jo no ho podia dir, i en batxillerat gairebé tampoc (...) però ara veig nens que ho diuen i com algú es fiqui amb ells tenen el seu grup d'amics que els defensen

[En el futur] jo crec que als pobles serà més difícil

El paper de la Llei 11/2014 també és esmentat, advertint el seu contingut positiu:

Espero que aquesta llei s'implementi i es quedi fixa i perpètua (...) i que s'aprovi en la resta de l'estat i a nivell mundial

Aquesta última qüestió global també és exposada quan s'esmenta la situació de la diversitat sexual i de la identitat de gènere/sexual en altres països. En aquest sentit aquest participant relata una situació no exempta de problemàtiques:

A Itàlia està molt guetitzat (...) França em sorprèn per a mal (...) crec que Alemanya i Holanda bé

No voldria anar a Rússia. Tindria por. Em coarta a l'hora de viatjar

D'acord al relat de l'entrevistat i coincidint amb la seva situació laboral, es percep una aparent millor posició social dels homes gais dins del propi col·lectiu LGTB+I:

Més o menys, gais i lesbianes ja tenim allò nostre. Als bisexuals sí se'ls veu una mica com perversos

Les transsexuals, pobretes... gairebé no opten per un lloc de treball (...) [moltes vegades] han de prostituir-se, són vexades, insultades... tenen una vida més difícil

En el relat es comprova una identificació del gai com més autosuficient, la qual cosa contrasta amb una major rigidesa en el seguiment de normes i de control familiar per part dels homes heterosexuales. Això últim queda explicat a través de l'exemple del seu entorn d'origen:

El meu germà és el fill exemplar. Ell no va treballar fins que va acabar d'estudiar, jo treballo des dels 16. (...) es treu una carrera, coneix una núvia, es compra pis, hipoteca... jo sóc l'ovella negra, l'antítesi

Endinsant-se en l'àmbit personal, relata les vivències familiars per les quals ha passat i segueix passant. Són aquestes experiències familiars les que identifica com més dures i doloroses:

El meu pare ho accepta, però amb la meva mare és un tabú

La meva mare s'autoenganya... a veure quan portes una noia a casa, em diu

Ha influenciat molt el tema d'un veí que des de sempre s'ha vist que era gai, perquè té ploma... jo fins als 18 no vaig estar amb nois i mai se'm va notar. Quan ja realment es va saber, la meva veïna li va dir: ah doncs mira, no és solament el meu fill

- Mamà vols saber la veritat o prefereixes viure en una mentida?

- Prefereixo viure en una mentida

Molt podria ser analitzat sobre una actitud així per part d'una mare davant la sexualitat no normativa del seu fill. Entre els elements més destacables, la força de la negació i de la vergonya social, impermeables a qualsevol canvi. Ni tant sols admet rebaixar el nivell de discrepància per evitar que col·lisió amb la relació emocional amb el seu fill. Encara que la duresa d'aquesta situació superi en aquest cas l'homofòbia del carrer, l'entrevistat no dubta que la seva decisió ha estat la correcta:

Mai he deixat de ser com sóc

Conec a diverses persones que estan dins de l'armari i és el pitjor

A manera de conclusió, és destacable que per sobre dels obstacles i de les situacions adverses derivades de l'acceptació de la seva orientació sexual, aquest participant assegura:

Si tornés a néixer, naixeria gai

Entrevista 3: Parella de dones, una definida com a lesbiana i una altra com a bisexual, de 48 i 35 anys nascudes a Barcelona, residents a Castelldefels - Barcelona

En aquesta ocasió les entrevistades són dues dones l'orientació sexual de les quals és anàloga però diferent, i que formen una parella estable des de fa anys. Aquestes persones van realitzar durant el 2014 una denúncia per agressió a l'OCH, per la qual cosa actuen com a entrevista de control pel que fa a la resta de la mostra.

Ambdues diuen sentir-se privilegiades donada la seva situació laboral (empleades públiques), la qual cosa els permet expressar-se i viure amb major llibertat, ja que la por a represàlies és sensiblement menor. Així i tot, adverteixen que dins de la funció pública no és el mateix una administració d'una localitat petita que una altra de major grandària, i en qualsevol cas diuen que sempre existeix el risc de sofrir discriminació no explícita:

En treballar en una administració pública et sents més protegida

Situen la problemàtica social de les dones no heterosexuales al voltant de la invisibilitat, fruit de la discriminació social i la por al rebuig. D'aquesta manera perceben que no poden tenir un desenvolupament social ple:

Hi ha dones com jo que no s'atreveixen a ser visibles, amb la qual cosa no poden tenir una vida social normal (...) no podem tenir una vida completa

Així i tot, un consens entre ambdues és el de no renunciar a la seva identitat o a mostrar públicament la seva situació afectiva, però entenen aquesta decisió com un acte de valentia, d'empoderament personal i social, el qual no està exempt de dificultats:

Si que tens por de vegades

S'interioritza l'estrès

Cal empoderar-se

Vas veient que aquí han pegat una pallissa a no sé qui, que més enllà li han insultat...

Els obstacles no acaben en el pla físic i material. Encara que totalment conformes amb la seva orientació sexual, assumeixen que en gairebé tots els àmbits això juga en contra seva, davant la qual cosa reclamen un tracte "igualitari":

Les hem passat de tots els colors

Socialment és un desavantatge

En cercles socials de l'esquerra política pots tenir la porta oberta per ser percebuda com més progressista... però no amb tothom, també hi ha homofòbia en l'esquerra

Un dels assoliments que identifiquen és haver passat d'una situació, en la qual allò socialment inacceptable era l'homosexualitat, a una altra, en la qual allò indesitjable socialment se centra en l'homofòbia. Aquest canvi de paradigma és el que impedeix que certes persones, àdhuc sent homòfobes, tinguin la capacitat d'agredir i mostrar-ho públicament:

Fa anys podies dir que eres homòfob, ara no

En relació a la localització de l'homofòbia, incideixen que fora de la ciutat de Barcelona, fins i tot en zones de l'àrea metropolitana, la situació és notablement més dura. En la seva opinió el problema de les localitats petites no és únicament que es dona una lògica menys oberta a la diversitat, sinó també l'absència d'associacions LGTB+I que facin treball d'atenció, visibilització i de pedagogia social:

Dono gràcies d'estar a Barcelona i no en poble petit

És molt condicionant on vius

D'associacions gairebé no n'hi han i la gent no sap on dirigir-se

Seguint en la geografia de l'homofòbia, aquestes dues dones adverteixen de la situació en zones de països com Itàlia, on van tractar d'agredir-les, i es mostren preocupades pel que ocorre a Rússia o Uganda i les implicacions que això pugui tenir en altres llocs. Això les porta al convenciment que la solució a la situació de les persones LGTB+I passa per un canvi a nivell internacional:

A Milà ens volien pegar (...). Un altre any vam ser a Florència de viatge de núvies i no anava tranquil·la

Necessitem que sigui una cosa mundial

Primer la llei catalana, després l'estatal, després l'europea i després la mundial

Altres problemàtiques identificades se centren en l'educació. En opinió de les dues entrevistades és fonamental unir esforços en la difusió d'informació i en la formació de les persones, implicant al conjunt de la societat, tant a infants com a adults. També expressen preocupació per la situació de les persones LGTB+I en centres educatius privats i concertats:

En els centres públics accepten que es facin tallers, en els concertats ja no et dic tant, i en els privats, de vegades, és impensable

Fan falta més debats, més xerrades (...) espais on saber que el teu veí és gai

També implicant a heterosexuals

El més important és la formació, a l'educació i per a adults

Malgrat aquestes problemàtiques generals, assumeixen que s'ha produït una evolució positiva en relació a l'acceptació de la diversitat sexual i la consecució de drets. Per il·lustrar-ho recorren a exemples de discriminacions sofertes en el passat, les quals ara resultarien inacceptables:

Ha millorat en aquest país. Més a Catalunya i més a Barcelona

En el meu institut em discriminaven. La cap d'estudis em deia que si seguia dient que era bisexual m'anaven a cremar al bonze

Ara la meva filla té un amic gai al col·legi i es reivindica, viu la sexualitat de forma oberta. Pobre del que s'atreveixi a ficar-se amb ell

Fa 20 anys era impensable que hi hagués una llei contra l'homofòbia

En relació a les expectatives de cara al futur, són generalment favorables encara que s'incorpora un element d'incertesa vinculat a la tercera edat:

Jo crec que va a millor [el futur]

Em preocupa la vellesa, quan anem a una residència. Les persones majors han de tornar a l'armari

Dins del propi àmbit LGTB+I identifiquen a les persones bisexuals com més desfavorides que els gais i les lesbianes, aprofundint així en les característiques de la bifòbia. La transsexualitat és percebuda com la pitjor situada socialment. A més, incideixen en les condicions de les persones socialment i econòmicament desfavorides:

[Les persones bisexuals] tenim doble discriminació. D'una banda pensen que som viciosos o promiscus, i per un altre [dins del col·lectiu LGTB+I] que no som purs

Una dona que té moltes relacions amb altres dones, és promíscua. Però una dona que té moltes relacions amb dones i amb homes, és alguna cosa denigrant

Cap a les transsexuals hi ha un tracte discriminatori. Sempre estan fora de l'armari, de seguida [des de molt primerenca edat]. I no tenen inserció laboral, sense treball no hi ha vida

[El missatge de la prostitució transsexual] és: no et vull però vull cardar-te

Si no tens un cèntim ho passes pitjor

El diagnòstic realitzat no acaba en qüestions socials. La vivència lesbiana i bisexual guarda una relació amb l'àmbit personal, des de l'íntim fins al relacional/quotidià. D'un costat, es troba la decisió pròpia d'acceptació:

[Al principi] pensava que era una dèria d'una època

Jo vaig tenir un any d'homofòbia interioritzada. Després em vaig creure la millor per ser bisexual i més tard vaig dir no, no sóc ni millor ni pitjor, sóc normal

D'un altre, la percepció de la resta. Són les conseqüències en les relacions familiars i amb altres persones, on s'aprecia un paper més comprensiu per part de les generacions joves:

[Per viure tal com sóc] he hagut de tallar coses i perdre coses. He guanyat moltes de bones. Ho hem tingut difícil. Depèn del desig que tu tinguis de viure la teva vida, de la força per dir: jo vull ser lliure

El meu fill és reticent però va millorant. Ara la meva filla s'ha fet una defensora dels drets LGTB+. Els meus pares i germans no

A manera de conclusió, existeix un element de reivindicació de la dona lesbiana i bisexual que s'accepta i no tracta d'amagar-se. Es tracta de la possibilitat de ser realment lliure:

Per a mi, és el millor del món

Entrevista 4: Dona transsexual, 45 anys, nascuda a Barcelona, resident a Montcada i Reixac - Barcelona

En aquesta entrevista s'incorpora la visió d'una dona transsexual. Durant la conversa reconeix haver aconseguit una posició social sensiblement millor que la d'altres persones d'aquest col·lectiu, gràcies al seu actual treball, encara que adverteix sentir-se vulnerable socialment, ja que si en algun moment arribés a quedar-se sense feina, es trobaria en la mateixa situació crítica que altres dones transsexuals:

Tinc font d'ingressos i independència, però segueixo en risc exclusió social

Aquesta és precisament la primera idea que es desprèn del contingut del relat, les dificultats d'accés al mercat laboral per part de les persones transsexuals. D'aquesta problemàtica majúscula es deriven la majoria de les situacions adverses en la vida d'aquestes persones: pobresa o risc de pobresa, absència d'independència, obligatorietat del treball sexual i manca general d'oportunitats d'inserció social que impedeixen un adequat desenvolupament personal. Davant tot això, adverteix una acusada "passivitat i insensibilitat institucional" en permetre que tot un col·lectiu de persones romangui en els marges de l'exclusió de forma permanent, sense que es prenguin mesures concretes, cosa que sí succeeix amb d'altres minories i sectors desfavorits.

D'acord amb la narració, aquesta situació estructural d'absència d'accés a una activitat bàsica per a la inserció de les persones, com ho és el treball, repercuteix negativament en la cohesió social de tot el país, ja que s'impedeix que es

desenvolupin els possibles talents i capacitats que tenen les persones transsexuals, a les quals ni tan sols se'ls dona l'oportunitat de posar-les en pràctica:

Si se li donen a la dona (transsexual) les eines, és una persona que serà més feliç, més productiva per a la societat. Una societat moderna no es pot permetre tenir un col·lectiu en risc d'exclusió com ho està la dona transsexual, perquè estem en una època de crisi. Hi ha un munt de dones altament capacitades per ser útils a la societat que estan esperant una oportunitat

Així mateix, el manteniment de la transidentitat fora dels marges de l'acceptabilitat social repercuteix negativament en tots i totes. No obstant això, aquesta no és l'única dificultat. Pel que fa a la sanitat, les dones transsexuals acusen una absència de formació que deriva en una baixa qualitat de l'atenció. Com a exemple pràctic s'exposa l'àrea ginecològica on pocs professionals tenen coneixements suficients sobre les vagines transsexuals. Fruit d'això aquestes persones són ateses "com a bestioles rares". Per pal·liar-ho, entén que fa falta formació específica.

De la mateixa manera, pel que fa al camp de la psicologia, creu que aquest s'ha centrat en el diagnòstic, oblidant el necessari acompanyament en la transició que s'efectua durant el procés de reassignació de sexe, així com en les seqüeles o en les situacions que experimenten les persones que decideixen mantenir els genitals amb els quals van néixer.

Citant com a exemple les UTIG (Unitats de Transsexualitat i Identitat de Gènere) la persona entrevistada relata que, fins i tot, en l'escenari en el que el tracte és bo, la lògica és denigrant, atès que la persona transsexual ha de ser sotmesa a una avaluació:

Encara que t'avaluïn amb respecte és denigrant. Damunt que estàs en risc d'exclusió, has de passar per una capaciació a veure si sí o si no

La crítica se situa en que més enllà d'aquest fet, no existeixen pautes o seguiment sobre com portar l'esmentada transició. La participant en l'estudi és obertament contrària a la "patologització de la transsexualitat" però incideix que l'experiència transsexual sí té conseqüències psicològiques. En la seva opinió, no cal equiparar conseqüències psicològiques amb malaltia. En aquest sentit, se sent més propera a la situació que acompanya, per exemple, a una víctima del terrorisme, que a la d'una persona malalta. Així situa el problema com una patologia social, no de les persones transsexuals:

No es tracta d'un trastorn de gènere, es tracta d'un trastorn d'identificació del gènere que hi ha a la societat

Dins d'aquesta lògica, l'aspecte de les dones transsexuals és un altre dels obstacles que experimenten aquestes persones. Entén que gran part del sofriment es deriva d'aquesta circumstància, especialment en els casos en què és perceptible que es tracta d'una persona transgènere:

Jo, per complir una sèrie d'estàndards vaig passar desapercibuda

Així, donada la situació de discriminació que pateix el col·lectiu, arriba a agrair-se la no visibilitat, una cosa que xoca amb la reclamació de més presència per part del relat de gais, lesbianes i bisexuals recollit en aquest informe. Per aquest mateix motiu opina que "l'home transsexual ho té més fàcil que les dones".

Un altre àmbit d'importància és el de la infància i l'educació. En aquest àmbit pensa que és fonamental un treball transversal entre totes les institucions per aconseguir la detecció primerenca de la transidentitat. Al costat d'això

mostra la seva preocupació pel "repunt d'intolerància entre menors" cap a les persones transsexuals. Com en aquest i en la resta de temes, l'anàlisi que realitza és que és imprescindible la transmissió d'informació veraç a la societat sobre la realitat transsexual:

Cal normalitzar a la societat, no a les dones transsexuals

Una altra de les conseqüències socials de la discriminació és la referida a la violència física i els suïcidis, en nombroses ocasions vinculats a l'aspecte físic al que es feia esment anteriorment. La pressió social fa que hi hagi persones que optin per llevar-se la vida, circumstància que s'agreuja encara més en els casos en què aquestes persones no comuniquen la seva identitat transsexual per por del rebuig, la qual cosa impedeix que se sàpiga quantes de les persones mortes eren en realitat persones transsexuals:

Si jo en algun moment de crisi m'hagués suïcidat, [oficialment] hagués estat un home que s'hauria suïcidat

Hi ha els qui solament viuen la seva feminitat a casa

Aquesta última situació tindria especial incidència entre les dones transsexuals, d'a partir de 35 anys, que van créixer en un entorn educatiu i social incompatible amb la diversitat en l'orientació de gènere/sexual. Pel que fa a la violència exercida contra elles, reconeix que abans la situació era pitjor:

Abans et pegaven i si denunciaves t'acabaven rematant

Però no accepta que es parli d'una millorança en les condicions de vida:

Em nego a parlar de millora. El d'abans no és que fos inadmissible, és que era cavernícola

En l'àmbit personal les situacions compromeses persisteixen. Les conseqüències de reconèixer davant l'entorn més proper que s'és transsexual –una "catarsi"– no és comparable amb la sortida de l'armari, alguna cosa que entén que té conseqüències, però no les mateixes:

En el cas dels gais i les lesbianes no experimenten canvi físic. Aquest canvi físic és el més dolorós de portar a nivell social, i com se sap que arribarà, les famílies experimenten un col·lapse total. És com si caigués una desgràcia

Com en les altres entrevistes, es fa palès que fora de Barcelona ciutat la situació és més adversa, encara que les problemàtiques són comunes a Catalunya i altres llocs de l'estat i del món. Sobre la base d'això pronostica un canvi profund en els propers anys, donada la insostenibilitat del tracte que reben les persones transsexuals en la societat.

Com a lectura positiva, aporta, com ja ho van fer altres entrevistats, el caràcter alliberador de l'autoacceptació:

És viure la teva pròpia vida, estar en possessió de la teva llibertat

La reflexió final se centra en el diagnòstic sobre l'espiral de l'exclusió en la qual es troben les dones transsexuals, a la qual vincula amb la dimensió social del sexe i la norma heterosexual.

De manera contundent, conclou que la societat "necessita que segueixi havent-hi exclusió contra les dones transsexuals" perquè, aquestes, es vegin abocades al treball sexual, com a única sortida i així servir d'alleujament a certs homes de vides "respectables i pares de família" que, periòdicament, recorren als serveis de dones transsexuals per satisfer els seus "fetitxismes sexuals". Una cosa que en si no estaria malament, però sí, si serveix per a la perpetuació d'allò que s'inclou i d'allò que s'aparta de la societat. El fetitxe radica així en què el que és normal es troba amb el que està prohibit. D'acord al relat, existeix un immens mercat fruit d'aquesta circumstància sexual.

Com a frase de tancament, un besllum d'esperança en relació a la trajectòria personal de la interessada:

El meu és un exemple de superació, però hi ha d'altres silenciat

5.3 QUADRE DE CONSENSOS I DISSENSOS

CONSENSOS

- La formació i l'educació de la societat és fonamental per a la superació de la LGTBfòbia.
- El nou marc legal a Catalunya, fruit de la Llei 11/2014, és un guany important, però la solució és de caràcter transnacional.
- El transsexual és el col·lectiu més vulnerable i la transfòbia la discriminació més dura.
- El temps ha demostrat una evolució positiva en la situació de les persones LGTB+I, però queda molt a fer.
- L'homofòbia no està superada però està pitjor vist un comportament homòfob que la pròpia diversitat sexual. A més existeixen grups protectors i defensors del fet LGTB+I, disposats a enfrontar-se amb qui tracti de discriminar i/o agredir.
- L'homofòbia interioritzada segueix sent un problema i font de patiment per a moltes persones.
- En general, no hi ha avantatges socials en el fet de ser LGTB+I
- En l'àmbit personal l'acceptació de les circumstàncies LGTB+I es vinculen amb una major llibertat, autonomia i força. És una via cap a la felicitat.
- L'esquerra sociològica i política és un àmbit aparentment més propici per a les persones LGTB+I, però també hi existeix l'homofòbia.
- Preocupa la situació internacional dels drets LGTB+I. Preocupen països com Rússia i el seu impacte cultural sobre altres països.
- L'homofòbia és molt més acusada en entorns rurals i urbans mitjans o petits que en les grans ciutats.

DISSENSOS

- El paper de les noves generacions: d'un costat sembla més obert, i per un altre, és més injustificable que segueixin existint comportaments homòfobs.
- L'existència del col·lectiu LGTB+I és qüestionada, especialment des de l'àmbit de la intersexualitat
- El paper de la visibilitat i els seus efectes és controvertit. En general les persones transgènere i les nascudes amb genitals intersexuals aspiren a passar desapercebudes en relació a la visibilitat, mentre que lesbianes i gais tendeixen a reivindicar la seva orientació sexual de forma identitària.
- Encara que totes les persones LGTB+I semblen passar per un procés d'empoderament personal, fent-se més autònomes pel que fa a la família d'origen, les relacions amb aquesta varien segons els casos.

6. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

6.1 CONCLUSIONS

La primera gran conclusió de l'informe **L'estat de l'homofòbia a Catalunya 2014** és la constatació que, efectivament, l'homofòbia (i per tant la lesbofòbia, la bifòbia o la transfòbia) existeix i es manifesta de manera múltiple en la societat catalana.

Les **fórmules** de l'expressió fòbica poden ser **explícites**, en un sentit físic o verbal, o bé **implícites**, mitjançant vies immaterials i sofisticades. Les conseqüències individuals i col·lectives de qualsevol d'aquestes formes poden arribar a ser greus o molt greus. No obstant això, no sempre deriven en una denúncia de tipus penal o administratiu o en una comunicació davant l'OCH. Es constata, per tant, que **l'homofòbia real transcendeix a l'homofòbia reportada**, si bé el nombre de denúncies i el seu contingut constitueixen un bon indicador del que encara queda per conèixer i atendre.

Com apuntava l'advocada Laia Serra en el pròleg d'aquest document, existeixen diferents **motius** pels quals els casos de discriminació o agressió homòfoba **no sempre són denunciats**, entre els quals es troben la por a represàlies, la possibilitat d'exposició pública de la intimitat i, en general, el desconeixement i la desconfiança cap a l'administració. A això caldria afegir-li l'homofòbia interioritzada o la normalització del fet homòfob per part de la població LGTB+, especialment en les seves formes més lleus.

Comunicada o no, **l'homofòbia persisteix**. No solament això, del contingut d'aquest informe se'n desprèn que en l'última dècada, acompanyant a una major visibilitat i exposició de les persones LGTB+, la mateixa **ha augmentat** significativament any rere any. El relat de persones comunes LGTB+ no deixa lloc al dubte: no es tracta únicament de casos concrets i denunciats, l'homofòbia és un *continuum* social, de caràcter **quotidià, permanent i transversal**.

Una vegada conclòs l'anterior, queda identificar **on** es pateix la discriminació LGTBfoba, com es produeix i **qui** la pateixen i generen.

En relació al primer element, és necessari destacar que no existeix cap lloc o àmbit lliure d'homofòbia. Encara i així, sí és cert que la intensitat de la mateixa varia segons l'espai.

Les experiències en el **pla internacional** mostren que la **involució** social, legal i política contra les persones LGTB+ és una possibilitat. Aquesta situació emergent preocupa i inquieta. D'aquesta manera, suposa una amenaça i recordatori constant cap a aquest col·lectiu de persones que els avanços que s'han produït **no estan consolidats**.

A Catalunya, com en d'altres països, es percep una acusada **diferència** entre **l'àmbit rural/urbà petit i el metropolità** pel que fa a la possibilitat real d'exercitar les llibertats públiques bàsiques en tant que persones LGTB+. Així, l'exteriorització, davant la resta, d'una orientació sexual o identitat de gènere/sexual no normativa no està exempta de conseqüències negatives. Aquesta dinàmica és més apressant fora de la ciutat de Barcelona, encara que el principal nucli de població de Catalunya tampoc és aliè al fenomen.

L'homofòbia està present en llocs com els **centres de treball**, els col·legis i instituts, les **administracions**, les institucions **penitenciàries**, els **centres de salut**, els **locals d'oci i cultura**, els **carrers** o les **cases** particulars, entre d'altres. Tots ells mereixedors d'atenció i mesures per a la seva solució.

En relació al com, és a dir, les formes en les quals es produeix l'homofòbia, aquestes poden anar des de mètodes fàcilment identificables fins a d'altres de major complexitat.

En aquesta segona categoria es localitzen els **desavantatges socials** derivades del fet de ser LGTB+ i significar-se com a tal, gairebé sempre inconfessables per part dels qui les generen o reproduïxen. Per això la situació socioeconòmica i/o laboral de les persones LGTB+ tendeix a ser més compromesa.

Vinculat a això, preocupa la possibilitat que s'estigui donant una desigualtat manifesta en la **transmissió de renda**, per part de les famílies d'origen, cap a persones descendents LGTB+ visibilitzades, cosa que no ocorria únicament amb les famílies de marcat component homòfob, sinó també amb d'altres aparentment obertes. Ambdues podrien desfavorir en termes econòmics i de patrimoni als fills o filles no heterosexuales o cissexuals, en nom de la major serietat dels i les descendents normatius i de les seves formes de vida (matrimonis, hipoteques, fills), en comparació del caràcter festiu de les persones LGTB+.

L'homofòbia **interioritzada** és el mecanisme mitjançant el qual l'individu incorpora la fòbia social a la seva pròpia vida, anticipant-se a aquesta fòbia amb l'objectiu d'evitar el conflicte i esquivar els desavantatges socials. En no

poques ocasions aquesta fórmula deriva en conseqüències encara pitjors de les quals es pretenien sortejar.

Una altra forma immaterial d'homofòbia es trasllada als contextos hostils als quals se sotmet a certes persones LGTB+I pel fet de ser-ho. Mirades, actituds i qualsevol altre mètode que tracti de perjudicar o impedir la vida quotidiana de la víctima, són part de la mateixa. Les hostilitats i la **victimització** solen respondre a una lògica latent, constant i d'enderrocament, però no destaquen per la rapidesa i intensitat concentrada de, per exemple, una agressió física. Així i tot, en ocasions, els seus responsables no mesuren i creuen el límit de l'**assetjament** o el **setge**, podent generar situacions de **perill físic**.

No s'han d'oblidar les implicacions **personals i psicològiques** de l'homofòbia, les quals poden patir tant els qui la interioritzen com els qui viuen la seva orientació sexual o identitat de gènere/sexual amb llibertat.

Al seu torn, la **migració** cap a ciutats i entorns urbans menys asfixiants per a les persones LGTB+I pot ser vist com un element alliberador en el pla individual, però guarda un component gens innocent, en la mesura en què es tracta d'un procés forçós d'**expulsió** d'una minoria de certs entorns. En aquest apartat també han de ser recordades les persones **exiliades** i sol·licitants d'asil per motius d'orientació sexual o identitat de gènere/sexual, procedents d'altres països i establertes a Catalunya.

Per una altra banda, els **missatges d'odi**, les **amenaces** i l'**apologia** de l'homofòbia realitzada des de **xarxes socials** i webs, i fins i tot, en ocasions, des de mitjans de comunicació tradicionals, també són una forma sense aparent repercussió immediata i no obstant això, altament nociva. La seva **impunitat** és absoluta en permetre la majoria de les vegades l'**anonimat** dels agressors.

Ja en un pla físic material directe, les vies discriminatòries que calen destacar en aquest apartat de conclusions són diverses: en primer lloc el **bullying** en centres d'ensenyament a nens/es i adolescents, que continua sent un punt alarmant a l'hora de combatre la LGTBfòbia a l'**educació**. La seva repercussió és especialment greu quan la comunitat educativa no acompanya a la víctima o fins i tot prevé que alumnes provinents de famílies diverses siguin matriculats/des, com ocorre en ocasions en alguns centres concertats i privats.

També han de ser esmentades les discriminacions i agressions en l'etapa adulta. Els **insults** segueixen sent la forma més comuna d'agressió cap a lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals.

En aquest sentit també són ressenyables les **extorsions** als homes gais per mediació d'**enganys** a l'hora de lligar, traduïdes en agressions físiques i robatoris, aprofitant-se de la vulnerabilitat d'aquest col·lectiu.

Un pas més enllà es troben els qui practiquen cruising o les dones transsexuals que realitzen treballs sexuals, sumits/des en una **desprotecció** greu davant el **perill físic**.

Sense cap dubte existeixen més formes de discriminació i agressió: la limitació del **dret d'admissió**, les amenaces de **conseqüències personals** desagradables per mostrar-se com a LGTB+I, la **serofòbia**, la limitació de la possibilitat de **viatjar**, les dificultats en l'adopció, la situació de la **tercera edat**... són solament una mostra de les adversitats que han de ser enfrontades. Esmant a part mereix la **violència intragènere**, que en origen no constitueix una forma d'homofòbia, però que ha de ser tinguda en compte en el context de vulnerabilitats que s'exposa.

La conclusió de **com** es produeix l'homofòbia és clara: per infinitat de vies. I aquest caràcter **múltiple** i en ocasions **imprevisible**, és el que manté en tensió i **alerta** al conjunt de les persones LGTB+I una vegada abandonen la seva zona de seguretat personal. S'hagi experimentat o no, existeix una consciència col·lectiva entorn del **risc real** de patir qualsevol de les discriminacions o agressions descrites. Pel seu caràcter integral l'homofòbia afecta, així, a la **qualitat de vida** individual de tot el col·lectiu.

En tercer lloc, s'exposa **qui** són els receptors de l'homofòbia, així com els seus responsables

En termes numèrics, sembla que els **homes gais** són els més propensos a sofrir l'homofòbia, almenys en el seu vessant físic. Aquesta dada ve recolzat per una major **visibilitat** que els exposaria a agressions en major mesura.

No obstant això, en el cas de les **dones lesbianes** s'ha de destacar que, encara que es doni una menor proporció de denúncies per agressions, aquestes es produeixen de forma més impune. Aquest fet es pot confirmar en l'existència de menys judicis que les impliqui. La seva condició de dona i lesbiana actua com a element doblement subjecte a discriminacions.

Les persones **bisexuals** tenen la particularitat de percebre el rebuig tant d'un sector de la societat, en el seu conjunt, com dins del propi col·lectiu LGTB+I.

Pel un altre banda, les persones **transgènere**, tant homes com dones, estan subjectes d'entrada a una patologització, la qual cosa envia el missatge a la societat que han de ser tractades com a malaltes, en el millor dels casos. La seva situació d'extrema vulnerabilitat ja ha estat descrita anteriorment, deixant de manifest la major incidència de la discriminació i de les agressions en la vida quotidiana d'aquestes persones.

Esment específic mereixen les persones **seropositives** LGTB+I, la situació serològica de les quals afegeix una potencial discriminació més a les quals ja puguin patir.

Pel que s'ha investigat en l'estudi, s'han d'esmentar a part les **persones nascudes amb genitals intersexuals**, que encara que sí experimenten dificultats de tipus mèdic, personal i social, és discutible el seu encaixi genèric dins del col·lectiu LGTB+I i de les seves discriminacions associades.

Pel que fa a les i els **agressors**, els homes segueixen sent els responsables principals del conjunt de discriminacions i agressions cap a lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals. No obstant això, no es pot obviar el caràcter incipient de l'homofòbia femenina, sent cada vegada més una realitat significativa.

Essent l'anterior una radiografia social de la fòbia contra la diversitat sexual i de gènere, es dona pas a les conclusions de tipus **legal**.

En aquest pla jurídic formal, els **avenços** han estat innegables. En el cas català, a més, s'han de qualificar com a pioners. Per això, entitats com l'OCH o el FAGC no poden sinó felicitar-se per l'aprovació de la Llei 11/2014 per a la garantia dels drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. Aquesta llei ha estat una reivindicació històrica del moviment LGTB+I com a instrument per acabar amb la impunitat homòfoba. Indubtablement, la seva consecució efectiva marca un abans i un després.

La problemàtica se situa en l'aparent desfasament entre l'aprovat legalment i la seva **repercussió social**. D'aquesta manera, les 17 denúncies ja presentades a l'empara d'aquesta nova llei són una dada a tenir en compte, no obstant això, és evident que aquest nombre de denúncies no correspon amb el nombre de casos d'homofòbia denunciades. La desinformació entorn dels seus drets que encara persisteix en el col·lectiu LGTB+I, l'absència d'eines i vies efectives per a la consecució dels objectius marcats per la normativa, la formació encara insuficient dins de la pròpia administració, així com el ritme pausat i en ocasions descoordinat en la seva aplicació, són els motius principals pels quals les repercussions socials de la llei encara no han aconseguit el potencial desitjat.

Entre les denúncies presentades destaca el primer cas tancat de forma efectiva a conseqüència de la llei, que es mostra en aquest informe. Es tracta d'un intern que denunciava vexacions i impossibilitat d'accedir als tractaments per a la reassignació de sexe. Com ja s'advertia, el cas ha estat atès de forma favorable pel Síndic de Greuges, remarcant com és d'imprescindible garantir la seguretat i dignitat de les persones LGTB+I privades de llibertat.

La Llei 11/2014 constitueix així una eina fonamental per evitar la discriminació homòfoba. De totes maneres, mentre l'àmbit competencial català sigui limitat, seguirà sent necessària una **legislació estatal** en forma de llei que intervingui en aquells espais en els quals encara no existeixen mesures per fer front de manera específica a la LGTBfòbia.

Per a realitzar una última lectura en el pla legal cal concloure que l'homofòbia, en provenir d'un substrat sociocultural complex, encara acompanyarà a les societats contemporànies durant almenys els propers anys. La responsabilitat dels organismes públics seguirà sent **prevenir** la seva expressió, a través de l'educació, la formació i la divulgació, i també **impedir** i **penar**, fent ús dels mecanismes que estiguin a la seva disposició.

Com a conclusió final, una reflexió sobre la qüestió LGTB+I que transcendeix l'àmbit exclusiu de l'homofòbia. En absència d'avantatges socials, en aquest estudi ha aparegut amb força el concepte de **llibertat** a l'hora de definir quines aportacions té viure com una persona que no encaixa en el fet normatiu.

Pel seu caràcter lliure i per ser identificats/des com una amenaça, aquestes persones poden arribar a trobar-se amb nous obstacles socials: al cap i a la fi, els qui s'han beneficiat d'un sistema de privilegis es veuen abocats a compartir els beneficis dels quals gaudien, una vegada han de competir en igualtat amb nous actors.

Les LGTB+I no reclamen solament el respecte a la **diferència**, que també, sinó la **igualtat d'oportunitats i drets**. Això és, aspiren a entrar en la lògica de vegades aleatòria, de vegades relacionada amb el mèrit, que distribueix els beneficis materials i immaterials presents en una societat. Una cosa semblat al que porten reclamant les dones des de fa uns segles. Aquesta tasca no serà senzilla.

Així i tot, el conjunt de la ciutadania necessita que l'homofòbia sigui **eradicada**. Com esmentava una de les entrevistades per aquest estudi, impedir que una persona desenvolupi els seus talents i les seves capacitats pel fet de no ser heterosexual o cissexual, és un absurd i una pèrdua inassolible per a tota la societat.

Aquesta reflexió pot ser que sigui l'origen de la percepció gairebé unànime que en el **futur** la situació del col·lectiu LGTB+I a Catalunya serà millor, cosa pel que serà imprescindible la implicació de totes i tots.

6.2 RECOMENDACIONES

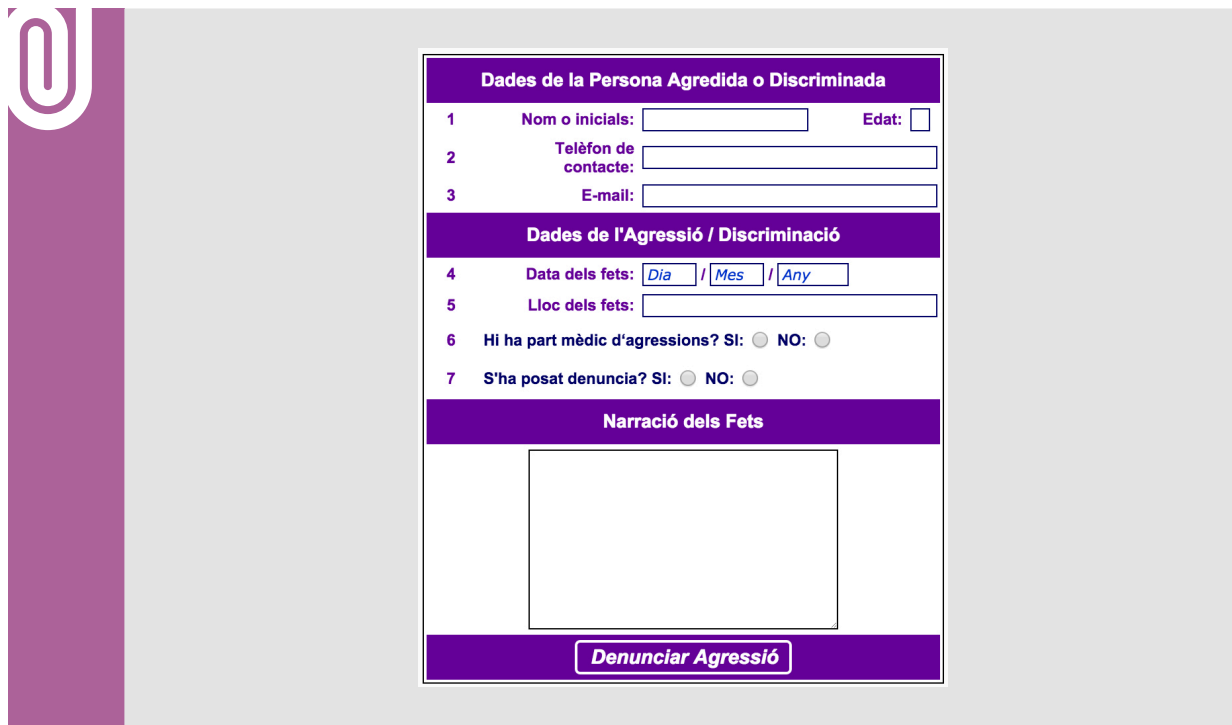
- ✓ Implementar de manera efectiva i detallada la Llei 11/2014 en tots els seus àmbits d'actuació, tals com a educació, salut, mitjans de comunicació i laboral, entre d'altres.
- ✓ Crear i administrar de forma efectiva l'òrgan que ha de gestionar el règim d'infraccions i sancions que dicta la Llei 11/2014.
- ✓ Desenvolupar una adequada formació a tots/es els/les professionals i funcionaris/àries afectats/des per la nova normativa. La divulgació de la llei s'ha de concretar en campanyes dirigides a tota la població en general i al col·lectiu LGTB+I en particular.
- ✓ Convertir el Servei d'Atenció Integral en una eina imprescindible per atendre la victimització produïda per la LGTBfòbia.
- ✓ Contribuir a l'elaboració d'indicadors fiables entorn de l'homofòbia i benestar LGTB+I sobre la base del principi de garantia estadística recollit en la llei.
- ✓ Conscienciar a la població LGTB+I dels riscos reals que comporta la utilització d'aplicacions que permeten accedir de forma immediata a la privadesa de les persones. Prevenir els robatoris en domicilis i agressions.
- ✓ Generar actuacions públiques per dotar de mitjans a les persones LGTB+I de tot el territori català independentment de la seva localització. Com assenyalava aquest informe, l'homofòbia té especial incidència en les poblacions catalanes més rurals i perifèriques.
- ✓ Engegar accions en l'àmbit laboral que fomentin la visibilització de les persones LGTB+I i que previnguin l'assetjament i la fustigació. Implementar plans d'inserció laboral per a les persones transgènere.
- ✓ Prioritzar mesures per frenar el bullying en l'àmbit educatiu. Són necessàries polítiques contundents que posin fi a aquesta forma de violència que afecta a menors d'edat. Reforçar totes les accions encaminades a la coeducació i nous models de família.
- ✓ Difondre referents positius de les persones LGTB+I i negatius de les persones agressores homòfobes per contribuir a l'establiment de valors favorables a la diversitat sexual des de les primeres etapes de la vida.
- ✓ Proposar mesures de cultura cívica i ciutadana que garanteixin el respecte de la diferència i descartin el recurs a la violència verbal i física davant qualsevol discrepància.
- ✓ Salvaguardar les llibertats públiques de les dones lesbianes, impeding actituds que invisibilitzin les seves expressions afectivo-sexuals. Evitar la impunitat davant les agressions i discriminacions.
- ✓ Dissenyar un pla específic per a les persones transgènere, que atengui als àmbits sociolaborals, educatius, econòmics, d'habitatge i d'altres, amb l'objectiu d'evitar les situacions d'exclusió social que experimenten actualment.
- ✓ Advocar per un nou enfocament mèdic i psicològic davant el fet transsexual, procurant millor seguiment i atenció, i rebutjant la patologització de la transidentitat.
- ✓ Procurar una major contundència policial per garantir la llibertat sexual i frenar les agressions i robatoris contra els homes gais que tracten d'establir relacions amb altres homes (lligar).
- ✓ Remarcar les agressions, vexacions i extorsions que pateixen els homes homosexuals que practiquen el cruising. Seria adequat treballar en un protocol que analitzi com protegir aquesta pràctica de possibles atacs.

- ✓ Protegir a les persones seropositives davant la discriminació específica que pateixen. Urgeix implementar polítiques contra l'estigma i assegurar la universalitat dels tractaments de VIH-SIDA.
- ✓ Garantir els drets de les persones LGTB+I que es trobin en situació de privació de llibertat.
- ✓ Vetllar pel degut compliment de les peticions d'asil polític per part de persones LGTB+I perseguides als seus països d'origen.
- ✓ Revisar el Codi Penal per poder incloure nous articles que castigui d'una forma més eficaç les agressions per motiu d'orientació sexual i/o identitat de gènere/sexual. En aquest aspecte es proposa l'elaboració d'una Llei estatal contra l'homofòbia.
- ✓ Valorar positivament la incorporació de la intencionalitat homòfoba en l'argumentari penal a l'hora de definir els fets denunciats.
- ✓ Instar al Parlament Europeu a regular els comportaments homòfobs a la xarxa. Per a això, s'ha de dotar de protocols adequats per evitar els discursos d'odi i discriminació.
- ✓ Pressionar a la comunitat internacional perquè impedeixi la vulneració de drets humans cap a les persones LGTB+I en tots els països on es produeixin.
- ✓ Obrir una interlocució amb el col·lectiu de persones nascudes amb genitals intersexuals per part del col·lectiu LGTB i les institucions, amb l'objectiu de conèixer millor la seva realitat i valorar les seves peticions.
- ✓ Recolzar la labor d'entitats ciutadanes com l'OCH, perquè puguin mantenir el seu treball en la identificació de problemàtiques i proposició de solucions.

7. ANNEXOS

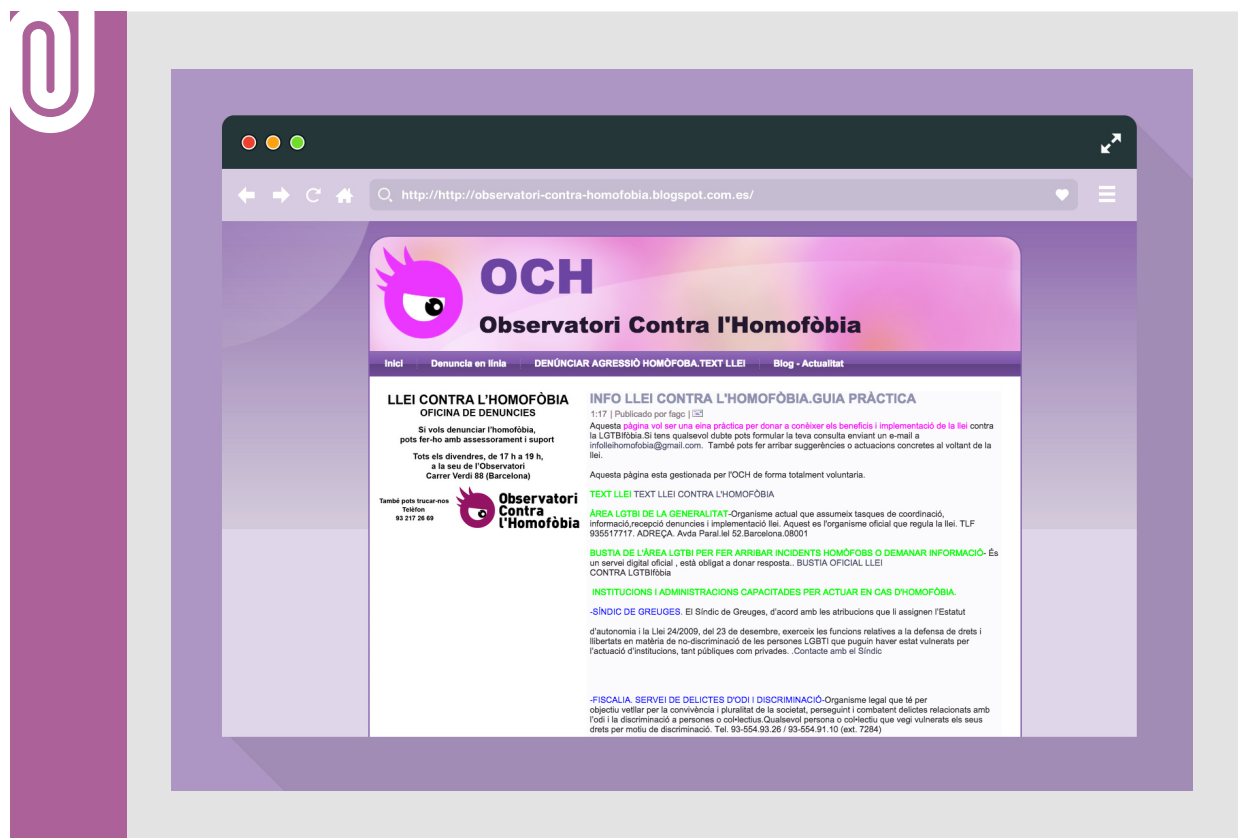
7.1 FORMULARI WEB DE DENÚNCIA PER LGTBFÒBIA DE L'OCH

The image shows a web form for reporting LGTBFobia. The form is divided into several sections:

- Dades de la Persona Agredida o Discriminada:**
  - 1 Nom o inicials: Edat:
  - 2 Telèfon de contacte:
  - 3 E-mail:
- Dades de l'Agressió / Discriminació:**
  - 4 Data dels fets: / /
  - 5 Lloc dels fets:
  - 6 Hi ha part mèdic d'agressions? SI: NO:
  - 7 S'ha posat denuncia? SI: NO:
- Narració dels Fets:** A large empty text area for describing the incident.
- Denunciar Agressió:** A button at the bottom of the form.

7.2 GUIA PRÀCTICA SOBRE LA LLEI 11/2014 DE L'OCH

The image shows a screenshot of the OCH website. The header features the OCH logo and the text "Observatori Contra l'Homofòbia". Below the header, there is a navigation menu with items like "Inici", "Denúncia en línia", "DENÚNCIAR AGRESSIÓ HOMÒFOBA, TEXT LLEI", and "Blog - Actualitat".

The main content area is divided into two columns:

- LLEI CONTRA L'HOMOFÒBIA OFICINA DE DENÚNCIES:**
  - Si vols denunciar l'homofòbia, pots fer-ho amb assessorament i suport.
  - Tots els divendres, de 17 h a 19 h, a la seu de l'Observatori Carrer Verdi 88 (Barcelona).
  - També pots buscar-nos Telèfon: 93 217 26 69
- INFO LLEI CONTRA L'HOMOFÒBIA GUIA PRÀCTICA:**
  - 1:17 | Publicado por fago | 133
  - Aquesta pàgina vol ser una eina pràctica per donar a conèixer els beneficis i implementació de la llei contra la LGTBFòbia. Si tens qualsevol dubte pots formular la teva consulta enviant un e-mail a info@homofobia@gmail.com. També pots fer arribar suggerències o actuacions concretes al voltant de la llei.
  - Aquesta pàgina està gestionada per l'OCH de forma totalment voluntària.

At the bottom, there is a list of related topics:

- TEXT LLEI TEXT LLEI CONTRA L'HOMOFÒBIA**
- ÀREA LGTBI DE LA GENERALITAT:** Organisme actual que assumeix tasques de coordinació, informació, recepció de denúncies i implementació llei. Aquest és l'organisme oficial que requereix la llei. TLF 935517717. ADREÇA: Avda Paral.lel 52 Barcelona.08001
- BUSTIA DE L'ÀREA LGTBI PER FER ARRIBAR INCIDENTS HOMÒFOBS O DEMANAR INFORMACIÓ:** És un servei digital oficial, està obligat a donar resposta. BUSTIA OFICIAL LLEI CONTRA LGTBFòbia
- INSTITUCIONS I ADMINISTRACIONS CAPACITADES PER ACTUAR EN CAS D'HOMOFÒBIA.**
- SÍNDIC DE GREUGES:** El Síndic de Greuges, d'acord amb les atribucions que li assignen l'Estatut d'autonomia i la Llei 24/2009, del 23 de desembre, exerceix les funcions relatives a la defensa de drets i llibertats en matèria de no-discriminació de les persones LGTBI que puguin haver estat vulnerats per l'actuació d'institucions, tant públiques com privades. Contacta amb el Síndic.
- FISCALIA. SERVEI DE DELICTES D'ODI I DISCRIMINACIÓ:** Organisme legal que té per objectiu vetllar per la convivència i pluralitat de la societat, perseguir i combatre delictes relacionats amb l'odi i la discriminació a persones o col·lectius. Qualsevol persona o col·lectiu que vegi vulnerats els seus drets per motiu de discriminació. Tel. 93-554.93.26 / 93-554.91.10 (ext. 7284).

7.3 SENTÈNCIES I RESOLUCIONS

7.3.1 SENTÈNCIA PENAL

Juzgado de Instrucción N°6
Barcelona

Jefe de Falta
Condenatoria

SENTENCIA PENAL N° 14

En Barcelona, a 20 de enero de 2015

Vistos por mí, Magistrado-Juez del Juzgado de Instrucción N°6 de Barcelona, los autos del Juicio de Falta s/ambigüo identificado, en los que figuran como denunciante y denunciado y asistido este último en juicio por la Letrada Dña que también asistió en calidad de denunciante a , resultan los siguientes

ANTECEDENTES DE HECHO

Primero.- El presente juicio ha tenido por objeto el incidente acaecido el pasado 13 de octubre en la C/ Diputación de Barcelona en el que el denunciado al Sr por haberle causado daños intencionados en su vehículo autobuz y los sres denunciados al Sr por haberles dicho "maricones" y "sudacas de mierda".

Segundo.- Calificados los anteriores hechos como falta contra las personas y contra el patrimonio se ha celebrado en el día de hoy el correspondiente juicio al que han comparecido todos los implicados. En el mismo se han celebrado las pruebas que constan en el acta que levantó la Sra. Secretaria de este Juzgado.

El Ministerio Fiscal solicitó que se condenara a como autor de una falta de injurias recogida en el art. 620.2 CP a la pena de multa de 15 días, con una cuota diaria de 6 €, con la correspondiente responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago.

La representación de solicitó que se condenara a como autor de dos faltas recogidas en el art. 620.2 CP (con aplicación del art.2.4 en relación con el art.630) a la pena de multa, por cada una, de 20 días, con una cuota diaria de 20 días, con la correspondiente responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago, y a que satisficiera a sus representados una indemnización de 300 € por el miedo que pasaron en los días siguientes a los hechos.

HECHOS PROBADOS

En la tarde del pasado 13 de octubre aparcó su autobuz en la C/ Diputación invadiendo el carril bici. Por ese carril circulaban en aquellos momentos en sendas bicicletas. Al llegar a la altura del vehículo de continuaron transitando por dicho carril, en el espacio que quedaba entre el bordillo y el taxi. les llamó la atención y se acercaron a él. les recominó haber golpeado su vehículo y les dijo repetidamente "sudacas de mierda" y "maricones".

FUNDAMENTOS JURÍDICOS

Primero.- Los hechos declarados probados son legalmente constitutivos de dos faltas de vejaciones, prevista y penada en el art. 620.2 CP, de la que es responsable en concepto de autor

La acreditación de los hechos declarados probados viene dada por la declaración serba, clara, precisa y congruente que relatan de manera lógica y coherente como ocurrieron los hechos. Mientras estos ocurrían pasaba por el lugar una pareja de la guardia urbana uno de cuyos componentes ha declarado en juicio y ha relatado que incluso delante de ellos se dirigió a con los términos que se han declarado probados.

este último es de nacionalidad y son pareja y afirmó en su denuncia que había golpeado su vehículo al pasar a su lado; en juicio afirmó que no vio ningún golpe, que solo lo escuchó, niegan haber tocado el vehículo de . No es posible así saber se efectivamente se produjo ese golpe -repetidos según aunque sus resultados se presentan como una ralladura en una aleta-, quien lo pudo producir y, singularmente, si ese golpe o ralladura se produjo de manera intencionada. Es por ello que procede la absolución de , que ha comparecido a juicio denunciado por esos daños.

reconoce que le molestó sobremedida el golpe en su vehículo y que por eso llamó "sudacas de mierda" a , pretendiendo que tales palabras fueran particularmente ofensivas para sus destinatarios y queriendo con ello "compensar" la ofensa -los daños en el coche- que él había recibido. Niega, por el contrario, haberse dirigido a ellos con el término de "maricones", negando que conociera la condición sexual de aquellas personas -explican cómo la conoció y el momento en que se generó ese insulto: primero fue el que se acercó a para hacerlo posteriormente. Cuando este llegó a la altura de le dirigió un gesto afectuoso a la vez que le decía "mi amor",

gesto y palabras que pudo observar. En todo caso, ya se ha dicho, el agente de policía presente pudo escuchar ambas expresiones.

La intención de ha sido reconocida por él mismo: ofender. Las palabras que les dirigió son objetivamente vejatorias y singularmente adecuadas para ofender dadas las circunstancias personales de aquellos a quienes se dirigen. Se pretendía ofender a los dos con palabras adecuadas para hacerlo con cada uno de ellos y ambos se sintieron ofendidos; son pues dos las infracciones cometidas.

Segundo.- Por los hechos descritos corresponde imponer a dos penas de multa de 20 días cada una, con una cuota diaria de 6 €, con la correspondiente responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago. Dicha pena, la más alta posible por este tipo de hechos, se justifica, de conformidad con lo previsto en los arts. 50 y 52 CP, en que los mismos resultan singularmente graves por varios motivos. En primer lugar por la voluntad del condenado que hasta en dos ocasiones reconoció en juicio que buscó aquellos insultos que le parecían que podían hacer más daño a las personas contra las que se dirigían; ni ante la presencia policial el condenado cogió en su actitud lo que provocó que la propia policía le denunciara administrativamente también por sus palabras. En segundo lugar, por que las palabras ofensivas que les dirigió se refieren a circunstancias personales de las víctimas que en una sociedad como la nuestra han de ser singularmente protegidas: la orientación sexual y la condición de extranjeros. Y finalmente, porque esas palabras se profirieron a gritos, en la vía pública, con intención evidente de humillar a sus destinatarios ante otros usuarios de la vía, cosa que los perjudicados dicen que el condenado consiguió.

FALLO

Que condeno a como autor de dos faltas contra las personas a la pena de multa, por cada una de ellas, de 20 días con una cuota diaria de 6 € (DOSCIENTOS CUARENTA EUROS EN TOTAL); por cada dos cuotas que deje de satisfacer será privado un día de libertad.

Y absuelvo a de los hechos que dieron lugar a la formación de este expediente.

Notifíquese informando que la presente resolución no es firme y que contra la misma podrá interponerse recurso de apelación para ante la Ilm. Audiencia Provincial de Barcelona. Para ello, en el plazo de cinco días desde la notificación de la presente, habrá de presentarse ante este Juzgado escrito en el que se expongan ordenadamente las alegaciones sobre quebrantamiento de las normas y garantías procesales, error en la apreciación de las pruebas o infracción de precepto constitucional o legal en las que se base la impugnación y se fijará el domicilio para notificaciones.

Así lo acuerdo y firmo

PUBLICACIÓN.- La precedente fue publicada en legal forma el día de su fecha, incorporándose al Libro de sentencias penales de este Juzgado con el número que consta.

7.3.2 RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES A L'EMPARA DE LA LLEI 11/2014

C/ Verdi, 88
08012 Barcelona
Observatori contra l'Homofòbia

Registre de sortida
Núm:
Data:
Síndic de Greuges de Catalunya

Aquest document ha estat signat electrònicament amb certifi­cat digital reconegut per l'Agència Catalana de Certifi­catió i el poden verificar a través del web del Síndic de Greuges <https://www.sindic.cat/verificacio>. 535-e494026d47ef9a3270233a4c3b

Senyor,

Faig referència a la queixa que em vau traslladar referent al cas del senyor _____, pres al _____. Us faig saber que també s'ha tramitat pels mateixos fets l'expedient _____, promogut directament pel senyor _____.

He rebut la informació sol·licitada a l'Administració on se'm fa saber que s'ha concertat una visita, per aquest mes de gener, a fi que el senyor _____ sigui atès per l'equip de l'Hospital Clínic especialitzat en el tractament de canvi de gènere, per tal d'atendre la seva voluntat de canviar de sexe.

També s'assenyala que, actualment, el senyor _____ no rep tractament hormonal perquè els serveis sanitaris estan a l'expectativa de la valoració i de les indicacions oportunes que emetin els especialistes del Clínic, en la visita que té programada.

D'altra banda, es fa constar que la direcció del centre s'ha interessat personalment per la situació i les condicions de vida del senyor _____, en funció de la seva identificació de gènere. Així, d'acord amb la seva petició, el passat 26 de setembre de 2014 se'l va traslladar al _____ del Centre Penitenciari, on roman en l'actualitat.

D'acord amb la informació rebuda es posa de manifest que l'Administració ha adoptat mesures per tal de donar compliment a la voluntat del senyor _____, alhora que és objecte d'un seguiment específic per aquests motius, sense que s'hagin detectat ni registrat problemes de convivència amb la resta de població interna.

Pel que fa al trasllat al _____, no consta que ho hagi sol·licitat pels canals oficials i reglamentaris. En aquest que ho faci, la Junta de Tractament del centre valorarà oportunament la petició.

Tot esperant que aquesta informació hagi estat del vostre interès, dono per finalitzada la meua intervenció i arxivo l'expedient. Així mateix, us comunico que el senyor _____ ha estat informat de la nostra resolució en el marc de l'expedient _____.

Agraeixo la confiança que m'heu fet, i resto a la vostra disposició per a qualsevol altre assumpte que em vulgueu plantejar i en què sigui possible la meua intervenció.

Atentament,

Rafael Ribó
Síndic

Barcelona, 23 de gener de 2015

AVIS LEGAL: D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, les vostres dades s'incorporaran a un fitxer per fer-ne el tractament i per facilitar la comunicació. El responsable d'aquest fitxer és el Síndic de Greuges de Catalunya. Podeu dirigir-vos al Síndic de Greuges per exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació de les vostres dades personals.

Síndic de Greuges de Catalunya
Passeig de Lluís Companys, 7
08003 Barcelona
Tel 933 018 075 Fax 933 013 187
sindic@sindic.cat
www.sindic.cat

7.4 ARTICLES EN MITJANS I FOTOGRAFIES

Actualitat ▾ Opinió Vídeos ara.cat El Di

Actualitat > Societat ▾ > Barcelona Méteo

Comparteix 39
M'agrada
Tweet 17
G+1 0
in

Demanen a El Corte Inglés que retiri de la venda un llibre considerat homòfob

L'Observatori contra l'Homofòbia ja va aconseguir que l'FNAC deixés de vendre 'Com prevenir l'homosexualitat', de Joseph Nicolosi

EFE Barcelona | Actualitzada el 26/02/2013 22:19

★ El recomano 0
1 Comentaris
A⁺ A⁻

El president de l'Observatori contra l'Homofòbia, Eugeni Rodríguez, ha exigít aquest dimarts a la direcció d'El Corte Inglés que retiri de la venda el llibre 'Com prevenir l'homosexualitat: els fills i la confusió de gènere', escrit per Joseph Nicolosi i editat l'any 2009 per Palabra, una editorial de llibres catòlics.

"El contingut d'aquest llibre vulnera de forma categòrica i absolutament alarmant les indicacions de l'Organització Mundial de la Salut que l'any 1990 van suprimir l'homosexualitat del llistat de malalties", ha argumentat Rodríguez. Per al president de l'Observatori, el llibre "suposa una possible exaltació de l'odi i la discriminació contra les persones homosexuals penat a l'article 510 del Codi Penal espanyol, alhora que podria vulnerar drets fonamentals de la persona, com el dret a la dignitat i a la no-discriminació". Entre d'altres coses, en el llibre s'hi pot llegir: "Els factors biològics poden tenir importància en la confusió de gènere d'alguns nens, però es pot resoldre aquesta dificultat, ja sigui amb teràpia o sense".

"Com a president de l'Observatori contra la Homofòbia, exigeixo la retirada de venda en els establiments d'El Corte Inglés d'aquest llibre que ha generat una tremenda alarma social i que és sens dubte una apologia de l'homofòbia", manifesta Rodríguez en una carta que ha enviat a la direcció general dels centres comercials.

Rodríguez, que ha posat en coneixement del fiscal especial de delictes d'odi i discriminació l'existència i la venda del llibre, ha explicat a Efe que els centres comercials FNAC ja l'han retirat de la venda després d'unes primeres denúncies de grups d'homosexuals.

"Com prevenir l'homosexualitat: els fills i la confusió de gènere", escrit per Joseph Nicolosi i editat l'any 2009 per Palabra

LA VANGUARDIA **Sucesos**

Viernes, 6 de febrero 2015

Ediciones | Quiero ▾

Portada Internacional Política Economía **Sucesos** Opinión Deportes Vida Tecnología

Hallado un hombre muerto en el espigón de la playa de Sant Adrià del Besós

Los Mossos d'Esquadra investigan las causas del fallecimiento | El cadáver ha sido encontrado a las 8.30 y todavía no ha sido identificado

Sucesos | 13/12/2014 - 13:32h | Última actualización: 13/12/2014 - 13:38h

Notificar error • Tengo más Información

✉ 📄 A A

Seguir ▾

Tweet 25

Like 17

Share 0

+1 0

Share

NOTICIAS RELACIONADAS

- [Los Mossos identifican al niño que cruzó el arco de un puente e informarán a Fiscalía](#)
- [Defensa demana anular escoltes en veure investigació "manu militar" Mossos](#)
- [Defensa pide anular escuchas al ver investigación "manu militar" de Mossos](#)
- [Macrooperación policial contra el blanqueo de capitales en España y Francia](#)
- [Operación policial contra una red de explotación de trabajadores chinos](#)

Barcelona. (EP).- Los **Mossos d'Esquadra** investigan la muerte de un hombre hallado este sábado en el espigón de una playa cercana a las Tres Xemeneies, en Sant Adrià de Besòs, ha informado la policía catalana en un comunicado.

Los agentes del cuerpo autonómico han recibido aviso sobre las 8.30 horas de la localización del cadáver en esta zona de la playa y que todavía no ha sido identificado.

El Área de Investigación Criminal de la Región Metropolitana Norte se ha hecho cargo de la investigación para esclarecer los hechos y el caso se encuentra bajo secreto de actuaciones.

EL MUNDO Edición España Versión Clásica

SECCIONES **Sociedad**

LIGA » Getafe 2 Sevilla 1 (Final).

SOCIEDAD La homofobia, el principal delito de odio

'Si no fueses maricón, serías perfecto'

- Repuntan las agresiones homófobas en España
- Interior sitúa estos ataques como el principal delito de odio
- Sólo dos de cada 10 víctimas se atreve a denunciar

Fredy, en una calle de Barcelona. | ANTONIO MORENO

JOAQUÍN VERA > Madrid
Actualizado: 08/01/2015 17:18 horas 421

'Os atraparé, maricones'

Un taxi obstaculizando un carril bici del centro de Barcelona fue el detonante de una discusión entre una pareja homosexual y el dueño del vehículo. Un simple "por favor, puede mover el taxi, que no podemos pasar" acabó en una respuesta impropia por parte del taxista: "Putos maricones". Entre las dos frases, hubo insultos homófobos de todo tipo tras percatarse el denunciado de la

Comunidad 5409 235 8.1 28

Servicios

Guía TV	Sorteos y loterías
Estrenos	Cartelera
Tráfico	Calajeiro
Horóscopo	Hemeroteca
Diccionarios	Bolsa
Master Periodismo	Traductor

CASTELLANO | EDICIÓ IMPRESA | SUBSCRIU-TE | Periódico | VIVENDA | GOURMET'S | CANALS | SERVEIS | FOTOS | VÍDEOS | GRÀFICS

Temes del dia: Premis Goya 2015 | Tensió Rússia-Ucraïna | Crisi a Grècia | Estat Islàmic | Barça | Monedero | Més temes

el Periódico SOCIETAT | El Dúo Dinámico al Liceu | Diumenge, 4 de octubre | VENDA EXCLUSIVA

PORTADA | INTERNACIONAL | POLÍTICA | ECONOMIA | SOCIETAT | BARCELONA | ESPORTS | OCI I CULTURA | GENT I TV | OPINIÓ | ENTRE TOTS

Castellers | Ciència | Educació | Medi ambient | Meteorologia | Sanitat | Successos | Primera Plan@ | 20è aniversari

+Persones | +Salut

PIONERA A L'ESTAT

El Parlament aprova la llei contra l'homofòbia

La norma persegueix combatre la discriminació en tots els àmbits i inclou règim sancionador

ALBERT BERTRAN

Membres del col·lectiu LGTB celebren l'aprovació de la llei contra l'homofòbia, aquest dijous al Parlament.

TONI SUST / BARCELONA

DIJOUS, 2 D'OCTUBRE DEL 2014 - 12.37 H

El **Parlament** ha aprovat aquest dijous la llei de drets de les persones gais, lesbianes, bisexuals, i transsexuals i per a l'eradicació de l'homofòbia, la lesbofòbia i la transfòbia, una norma que protegirà de forma genèrica els drets de la **comunitat LGTB** i que suposa donar resposta a una **reclamació històrica** d'un col·lectiu que fa només tres dècades es veia en posició d'anar a la presó per la condició sexual dels seus integrants.

La normativa, pionera a l'Estat, ha comptat amb els vots a favor de CDC, ERC, PSC, EUIA, Ciutadans i la CUP. Hi han votat en contra els diputats del PPC i els d'Unió.

El + Vist Comentat

- Som ficció | Risto Mejide
- Èxits vestits de Goya | Èxits vestits de Goya
- Jordi Évole : «Esperanza Aguirre té una tàctica 'mourinhista'»
- La lèia mínima' arrasa als Goya del gran any del cine espanyol
- Polèmica per la festa d'aniversari de Cristiano després de la goljada

MÉS A EL PERIÓDICO

- Com guanyar diners a internet
- El robatori de dades bancàries salta de l'e-mail a les xarxes socials
- «No són els anys, sinó els diners»
- Reobert el trànsit de camions a França per la Jonquera després de sis hores de restriccions

7.5 CARTELLS DE L'OCH I EL FAGC

rara.cat
SERVEI D'ASSISTÈNCIA PSICOLÒGICA
100 RECTOR

Una parella d'heterosexuals són apallissats per un grup heterofòbic

Raquel M. J. (26) i Jose B. G. (32), van ser víctimes d'una brutal palissa per un grup heterofòbic que no ha pogut ser identificat. Tot i que cada cop es van reconeixent més drets que afavoreixen els homosexuals, encara gran part de la població ignora la situació, i alguns grups radicals i estan totalment en contra.

Adolescent de 14 anys, se suïcida a causa del bullying heterofòbic que patia a l'escola.

VOLEM LLEI CONTRA L'HOMOFÒBIA
28 de Juny Dia del Internaciona per l'Alibament LGBT

M.H.L. (moviment heterosexual liberal) s'ha manifestat pels carrers denunciant les agressions que patix el col·lectiu Heterosexual.

@fagc_catalunya

Observatori Contra l'Homofòbia

FAGC

AIXÒ
ÉS UNA
NARRACIÓ

#eshomofobia

17 DE MAIG
DIA INTERNACIONAL
CONTRA L'HOMOFÒBIA

@fagc_catalunya

FAGC

Observatori Contra l'Homofòbia

**Observatori
Contra
l'Homofòbia**